PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Savaitraštis

Visų šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 167 KETVIRTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 15, 1937, TORONTO, ONTARIO METAI VI

SUSTREIKAVO GEN. MOT. DARBININKAI OSHAWOJ

Ispanijos Liaudies Armija Varo Franko Desperacijon

Visuose Frontuose Generolo Franko Fašistai Prversti Gintis, Išskyrus Bilbao

TAČIAU VERŽIMASIS LINKUI BILBAO NUOLATOS SILPNĖJA

Madridas.—Pereitos sąvaitės kovos Ispanijoj generolą Franko ir jo talkininkus privedė prie desperacijos. Visą sąvaitę ir veik visuos frontuos liaudies armija pliekė fašistus be jokio atleidimo. Štai trumpa sutrauka tų kovų:

Balandžio 8 dieną liaudiečiai smarkiai sumušė fašistus Cordoba provincijoj. Daug užmušė ir daug ginklų ir amunicijos suėmė. Liaudiečiams teko visas traukinys amunicijos, 12 kanuolių, trys vokiški tankai, visa kalnų batarėja, priešorlaivinė batarėja, daug kulkosvaidžių, pusiau-kulkosvaidžių šautuvų ir šautuvų, keturi sunkvežimiai, automobilių ir kita.

Bilbao fronte fašistų žygiavimas sulaikytas. Liaudiečių orlaiviai pradėjo nuvyti fašistų orlaivius.

Baskų prezidentas Aguirre paskelbė mobilizaciją trijų klasių vyrų į armiją.

Katalonijos kariuomenė pasistūmė pirmyn Aragon provincijoj, Huesca apylinkėj.

Iš Gibraltaro pranešė, kad pasireiškia sukilimai tarp italų kareivių Sevillej.

Balandžio 9 generolas Miaja įsakė savo kareiviams pradėti visuotiną puolimą ant fašistų visuos Madrido frontuos, kad paliuosuoti Madridą iš apsupimo padėties. Puolimas uždavė nemažą smūgį fašistams vakarų sektoriuje.

Cordobos fronte liaudiečiai veik apsupo 15,000 fašistų.

Balandžio 10 dieną liaudiečiai puolė fašistus 11-koj sektorių pietuos ir vakaruos Madrido. Aps kaičiuojama, kad šiaurvakariuose Madrido priemiesčiuose tapo apsupta 10,000 fašistų. Kitus 3,000 fašistų apsupo universiteto mieste.

Fašistai buvo priversti apleisti Carabitas kalną, nuo kurio apšaudydavo Casa de Campo parką, kuris randasi vakarinėj Madrido pusėj.

Lojalistai užėmė du svarbius kalnelius prie Coruna kelio, kas fašistus pastatė į keblią padėtį visam Madrido fronte.

Liaudies valdžia gavo žinių, kad Cordobos frontan pribuvo daugiau itališkų fašistų, kad sulaikyti liaudiečių žygiavimą pirmyn.

Liaudiečiai apsupo Belmez, turtingą mainų miestelį, viduryj pietinės Ispanijos, kuris stovi ant kelio į Badajoz provinciją.

Balandžio 12 liaudiečiai visai apsupo 3,000 fašistų universiteto miesto priemiestyje.

Fašistai giriasi, kad sunaikinę 3,000 liaudiečių Madrido vakaruose.

Franko paskelbė, kad Bilbao gyventojus badu priversiąs pasiduoti.

Baskų Valdžia Sako Anglija ir Francija Numarins Baskus Badu

Madridas, Balandžio 13.—Lojalistų artilerija pradėjo bombarduoti universiteto sektoriuje apsuptus fašistus, kurių skaičius siekia 10,000. Fašistus spaudžia ir badas, nes jau kelios dienos negaunama iš niekur maisto.

Bilbao fronte padėtis blogėja, nes fašistai neleidžia laivų į uostą su maistu. Basku valdžia smerkia Angliją ir Franciją už tai, kad jos pasidavė Franko norams numarinti baskus badu ir įsakė savo laivams neplaukti į Bilbao.

Guadalajara ir Cardobo frontuose lojalistai eina pirmyn. Guadalajara fronte pažengė pirmyn 6 mylias.

FRANKAS BAIDO ANGLIJĄ TARPTAUTINIU KARU

Londonas, Balandžio 12. — Generolas Franko, Ispanijos fašistų generalisimo, grumoja Anglijai tarptautiniu karu, jei Anglija mėginsianti sudaužyti jo pastangas neįleisti į Bilbao miestą nei vieno laivo su maistu. Jis davęs įsakymą savo laivams apšaudyti visus laivus, kurie tik mėgins plaukti į Bilbao uostą.

Anglija, tačiau, atrodo, neleis trukdyti jos bizniui. Ji pasiuntė į Biskajų įlanką didžiausį karinį laivą, H.M.S. Hood, kuriam pavesta apsaugoti Anglijos laivus.

DOVANOJO $10,000,000, KAD SURENGTŲ SUKILIMĄ

Paryžius, Balandžio 12.—Norėdamas užsodinti ant Ispanijos sosto savo sūnų, Infante Don Juan, arba pats ant jo atsisėsti, buvęs Ispanijos karalius Alfonso XIII Frankui atidavė $10,000,000, kad surengtų sukilimą Ispanijoj.

Tą viršun iškėlė Alfonso teta, 73 metų amžiaus Infanta Eulalie.

KVEBEKO VALDŽIA NUSTOJA MOKĖJUS PENSIJAS MOTERIMS

Montreal, Balandžio 13.—Moterų teisių gynimo susivienyjimas praneša, kad Kvebeko valdžia nustojo mokėjus pensijas 40-čiai senų moterų, kurios jaunos būdamos tarnavo valdžios raštinėse, gaudamos algos po $8.00 į sąvaitę.

KO MSOMOLO JŪRININKAI ESĄ ISPANIJOS FAŠISTŲ NELAISVĖJ

Maskva, Balandžio 12. — Jūrininkai Sovietų Sąjungos laivų, Komsomol ir Sridovič, kurių vienas buvo nuskandintas, o kitas pagrobtas, esą Ispanijos fašistų kalėjimuose. Tokias žinias užsienio reikalų komisariatui suteikė Ispanijos valdžia, kuri per savo atstovą Ispanijai apie tai patyrusi.

ALDERMANAS ŠMITAS KOVOJA PRIEŠ TIESIMĄ TURČIAMS KELIO

Toronto, Balandžio 12. — Aldermanas Stiuartas Šmitas vėl griežtai išstojo prieš pasiūlymą nutiesti kelią per turčių distriktą (Rosdale) nuo Bloor iki Sinclair. Kelio nutiesimas atsieitų $5,000,000.

Šmitas pareiškė, kad pirma reikia parūpinti darbininkams tinkamus namus. Turčiai turi automobilius, už tai jie gali važinėti tais keliais, kurie jau yra, nors reikia pavažiuoti kiek toliau. Darbininkai gi vargsta supuvusiose lušnose, kuriose gyventi pavojinga.

PASIKLAUSYKIT SMITHO KALBOS PER RADIO

Toronto, Balandžio 13.—Rytoj per radio kalbės aldermanas Smithas miesto finansų reikalais, 7:45 val. vakare, iš CKCL stoties.

SIUNČIA 33,000 KAREIVIŲ MALŠINIMUI FAKIRŲ

New Delhi, Indija, Balandžio 14.—Indijos fakirų vardu Ibi judėjimas Waziristan apylinkėj pasidarė toks stiprus, kad Anglijos autoritetai nutarė pasiųsti 33,000 vietinės kariuomenės jų malšinimui.

Vaizdai iš General Motors darbininkų streiko Oshawoj, Ont.

Fordo Darbininkus Organizuos Orlaiviais

Detroit, Balandžio 13. — Padrąsinta aukščiausio teismo užtvirtinimu įstatymo, kuriuomi užtikrinamos teisės darbininkams organizuotis į tokias unijas, kokios jiems patinka, United Automobile Workers of America unija rengiasi organizuoti Fordo darbininkus ne juokais.

"Aukščiausias teismas prašnekėjo," pareiškė unijos prezidentas Homer Martin, "dabar United Automobile Workers veiks."

Planuojama pasamdyti orlaivį su galingais garsiakalbiais ir su juo skraidyti virš River Rouge fabrikų, kur dirba 90,000 darbininkų, ir kalbėti į juos.

NIKELIO KASĖJŲ UNIJA SMARKIAI AUGA

Sudbury, Balandžio 10.—Nežiūrint visų kompanijos pastangų sulaikyti darbininkus nuo unijos, nikelio kasėjų unija smarkiai auga. Per kovo mėnesį unija paaugo 200 nuošimčių, palyginus kitų mėnesių augimą.

UŽDARĖ DIRBTUVĘ, KAD IŠVENGTI STREIKO

Windsor, Balandžio 8.—Kad išvengti streiko, General Motors Corporatian of Canada savo fabriką Windsore uždarė ir 500 darbininkų išmetė laukan.

Kanuolės Pasiekiančios Už 87 Mylių Tolumo

Londonas, Anglija, Balandžio 13.—Sakoma, kad Vokietijos naziai pastatę netoli Čekoslavakijos rubežių tokias kanuoles, kurių granatos pasieks priešą už 87 mylių tolumo. Galėsią iš tų kanuolių nušauti tiesiai į Prahą.

Čekoslavakijai iš Vokietijos pusės didelis pavojus.

VOKIEČIŲ LAISVĖS PARTIJA ŠAUKIA KOVON PRIEŠ NAZIUS

Berlinas, Balandžio 13.—Pastaruoju laiku Vokietijoj plačiai paskleista manifesto Vokiečių Laisvės Partijos, kuri yra susidariusi iš visokių klasių progresyvių žmonių. Naziai baisiai persigandę ir rėkia, kad jie areštuos visus įtariamus.

Dalyvaukite Šimtmetinių Sukaktuvių Minėjime

Toronto, Balandžio 14.—Ateinantį sekmadienį Massey Hall, 8 valandą vakare, atsibus paminėjimas šimtmetinių sukaktuvių nuo sukilimo Aukštojoj Kanadoj.

Kalbės Tim Buck, Stanley Ryerson ir Ewart Humphreys. Pirmininkas Stewart Smith.

Ateikite išgirsti apie sukilimą Kanadoj šimtą metų atgal. Turbūt labai mažam skaičiui Kanados lietuvių yra žinoma apie tą sukilimą. Kalbėtojai savo kalboj nušvies tą sukilimą ir parodys, kaip tuometiniai revoliucionieriai kovojo už laisvę ir demokratiją.

ANGLIJOS DARBININKAI NORI ALGŲ PAKĖLIMO

Londonas, Balandžio 12. — Anglijos darbininkai sako, kad dalis didelių pelnų iš apsiginklavimo turi tekti ir jiems. Todel visose industrijose darbininkai stato reikalavimus pakelti algas.

Gelžkelių darbininkai įteikė reikalavimą, kad būtų pradėtos derybos su jų unijom del algų pakėlimo.

Šią sąvaitę 600,000 angliakasių balsuos ant pasiūlymo skelbti streiką, kad priversti Harworth anglių kasyklų savininkus tartis su Mine Workers Federation of Great Britain del algų pakėlimo.

Londono busų, požeminių gelžkelių ir kitų transporto darbininkų streikas gali prasidėti 1 gegužės.

Nekurių pramonės šakų savininkai sutinka truputį pakelti algas, kad išvengti streiko. 30,000 merginų ir moterų, dirbančių inžinierijos industrijoj, gauna pakėlimą algų ant 24 centų į sąvaitę. Pakeltos algos 3,000 raštininkų, dirbančių pašalpos biuruose. Kitos firmos žada duoti dovanų sąryšyje su karūnacijos šventėmis.

AMERIKOS KAPITALISTAI ATKREIPIĄ AKĮ Į KANADĄ

New York, Bal. 10. — The Herald Tribune rašo, kad daugelis A. S. Valstijų industrialistų maną, jog jiems apsimokės perkelti savo pramonę į Kanadą. Girdi, juos padrąsinęs Hepburno nusistatymas linkui streikų. Matomai jie numato, kad Kanados valdžia galės jiems užtikrinti didesnius pelnus, negu Suvienytų Valstijų.

Automobilių Darbininkų Unijoj 300,000 Narių

Detroit, Mich. — Pereitą sąvaitę automobilių darbininkų unija Detroite apvaikščiojo paminėjimą unijos išaugimo iki 300,000.

Virš 50,000 darbininkų susirinko į auditoriją ir apie auditoriją parodos rajone.

Kalbėtojai pareiškė, kad už 60 dienų prie C.I.O. afiliavę unijos turės didesnį skaičių narių, negu A.F.L. unijos.

Martin, automobilių darbininkų unijos prezidentas, pareiškė, kad darbas bus varomas pirmyn, kad neliks nei vieno neorganizuoto darbininko automobilių industrijoj. Vadinasi ir Fordo karalystėj, nors Fordas sako, kad niekad nepripažins unijos.

GENERAL MOTORS DARBININKĖS KOVINGAI PASIRODĖ

Oshawa, Balandžio 13.—General Motors fabrike Oshawoj dirbo 500 jaunų moterų ir merginų. Jos dabar visos streikuoja ir kovingiausiai pasirodo.

GENERAL MOTORS GALI MOKĖTI DIDESNES ALGAS

Detroit, Balandžio 13.—General Motors korporacija, kurią bendrai kontroliuoja Dupontai ir Morganai, 1936 metais turėjo gryno pelno $289,000,000.

IR RAŠTININKAI NORI ORGANIZUOTIS Į UNIJĄ

Oshawa, Balandžio 13. — Iki šiam laikui vieno departamento ir raštinių darbininkai nepriguliėjo prie unijos, todel jie vis mėgino dirbti, bet šiandien visų dalių departamento darbininkai stojo unijon ir daugiau nebedirbsią.

Unijos vadovybė gavo daug laiškų nuo raštininkų, kuriuose prašoma suorganizuoti į uniją ir juos.

EXTRA!

Toronto, Balandžio 14.—Ontarijos premjeras Mitchell Hepburnas reikalauja, kad Roebuckas ir Croll rezignuotų iš ministerių vietų, kadangi jie neseka Hepburno kovoje prieš C.I.O. ir komunizmą, sąrišyje su Oshawa streiku.

Oshawa, Balandžio 14. — 700 Oshawos veteranų demonstravo šį rytą prieš Hepburno grumojimus streikieriams.

Derybos Su GM Kompanija Nutruko Unijos Klausimu

Ontarjiės Premjeras Ponas Hepburnas Stojo Ginti Suvienytų Valstijų Kapitalistus

TOKS JO ELGĖSIS BUVO PASMERKTAS NET PAČIŲ LIBERALŲ

Oshawa, Balandžio 13.—ilgos derybos tarp General Motors korporacijos savininkų ir automobilių darbininkų unijos—United Automobile Workers of America—222 lokalo atstovų pereitą trečiadienį visai nutruko ir ant rytojaus 3,700 darbininkų išėjo į streiką.

Mat General Motors korporacijos savininkai griežtai atsisakė pripažinti automobilių darbininkų uniją.

Kai tik streikas buvo iššauktas, kompanijos savininkai nusiskubino pas Ontarijos premjerą poną Hepburną, kad tas ateitų į pagelbą. Hepburnas tuojau paleido kakarinę, kad darbininkus sukurstė svetimos šalies agitatoriai, tai yra Hugh Thompson, CIO atsiųstas organizatorius iš Suvienytų Valstijų. Girdi, jis nesigailėsiąs ir armijos, kad suvaldyti svetimų šalių agentus. Gi tuo tarpu General Motors fabrikas yra Suvienytų Valstijų kapitalistų nuosavybė. Vadinasi, Hepburnas visu smarkumu šoko ginti Suvienytų Valstijų kapitalistų reikalus.

Darbininkai nei kiek nenusigando, kad Hepburnas sutraukė Torontan 400 policijos. Pastatė pikietus ir saugo dirbtuves.

Pereitą sekmadienį įvyko didelis darbininkų mitingas, kuriame kalbėjo ir UAWA prezidentas Martin. Jis pareiškė, kad jei General Motors fabrikantai nepripažins unijos Oshawoj, jie negamins automobilių ir Suvienytose Valstijose, ne tik Oshawoj. Taipgi kalbėjo Toronto distrikto TLO prezidentas Noble ir sekretorius Buckley. Jie užtikrino organizuotų darbininkų paramą streikieriams.

Streikas iki šiam laikui ėjo gana ramiai. Darbininkai išrinko iš savo tarpo policininkus, kurie žiūri tvarkos. Kompanija mėgino iššaukti susikirtimą pagelba vieno departamento darbininkų, kurie sutiko išvežti iš fabriko automobilių dalis. Unijos organizatorių patvarkymu, išvežimas buvo leistas. Tiktai pikietininkai šaukė ant jų skebais vadindami. Vėliau ir jie buvo kalbinami atsisakyti dirbti.

Unijos organizatoriai pareiškė, kad 98 nuošimčiai darbininkų unijoj. Kiti stoją laike streiko.

Hepburnui S.A.V. Organizatoriai Labai Baisūs

Toronto, Balandžio 13.—"Atminkite, kad kuomet aš sakau šitą, aš esu įsitikinęs, kad šis susikirtimas yra tik pradžia," pareiškė Hepburnas. "Didesnis krizis gali iškilti bile laiku ir mes būsime priversti eiti į provinciją. Aš norėčiau ypatingai pabrėžti Ontarijos visuomenei, kad mano susikirtimas ne su tarptautiniais darbininkais. Mano susikirtimas eina su Lewis'o sistema, Lewis'o organizacija, kuri savo tikslo Suvienytose Valstijose atsiekė pagelba jėgos ir neteisėtų metodų. Aš labai gerbiu Amerikos Darbo Federaciją ir daugelį jos narių skaitau artimais savo draugais.

"Vyriausias Lewis'o siekis ne tik autokratiškai kontroliuoti industriją Suvienytose Valstijose ir Kanadoj, bet ir čiulpti kas mėnesį mokesčius iš Kanados darbininkų algų. Jau laikas, kad Ontarijos industrijos darbininkai prasiblaivytų ir pamatytų Lewisą ir jo pakalikus tikroj šviesoj."

(Toronto Distrikto Trades and Labor Council prezidentas John Noble nurodo, kad kanadiečių unijistų mokesčiai palieka Kanadoj. Už kiekvieną į Suvienytas Valstijas pasiųstą dolerį kanadiečiai iš Suvienytų Valstijų gauną tris pavidale pašalpos laike streikų ir t.t.).

"Leiskite man rimtai pasakyti Ontarijos žmonėms štai ką," tęsė Hepburnas. "Aš esu priešingas tokiai organizacijai, kuri atsiekia savo tikslą per kraują ir anarchiją ir planuoja nusipenėti iš darbininkų algų."

Tikrenybėj, tai ne CIO trokšta kraujo, o pats Hepburnas. Jis prisiekdino 200 specialių policistų, nors yra parengta 165 federalės ir provincialės policijos vyrai.

HEPBURNAS PRAVARYS JAM NEPRITARIANČIUS MINISTERIUS

Toronto, Balandžio 13.—Ontarijos premjeras ponas Hepburnas taip įpyko ant streikierių Oshawoj, kad pasirengęs visus savo ministerius išvyti iš valdžios, jei nepritars jo politikai.

"Jei kuris kabineto narys nepritars valdžios politikai," Hepburnas pareiškė, "bus prašomas rezignuoti."

Gandai eina, kad ir Roebuckas ir Croll esą prieš Hepburną.

Streikierius Remia Visos Kanados Darbininkai

Oshawa, Balandžio 13.—United Automobile Workers of America Uunijos valdyba gavo šimtus laiškų nuo Kanados darbininkų unijų iš visų Kanados kampų, kuriuose reiškiama streikieriams simpatija ir žadama parama kovoje prieš General Motors ir Hepburną, kuris taip griežtai išstojo prieš streikierius ir jų organizacines teises.

"Mes darome viską, kad padėti jums," sako plieno darbininkų unija. "Praneškite mums, ko jums reikalinga. Plieno darbininkai su jumis. Laikykitės tvirtai."

Panašiai rašo ir kitos unijos.

OSHAVOS PILIEČIAI REMIA STREIKIERIUS

Oshawa, Balandžio 13.—Streikierių paramai susimobilizavo viso miesto gyventojai. Pikietams parūpina šiltos kavos ir užkandžių, tabako ir kitų dalykų. Kas dien suteikiama po 5,000 puodukų kavos, 60 kepalų duonos ir 40 svarų sviesto. 20 automobilių išvežioja pikietininkams.

KOMUNISTŲ PARTIJA PASIUNTĖ DELEGACIJĄ PAS HEPBURNĄ

Toronto, Balandžio 13. — Šį rytą Komunistų Partijos Ontarijos distrikto komitetas pasiuntė delegaciją pas Hepburną, kuri reikalaus susilaikyti provokavus susikirtimą Oshawoj.

OSHAWOS MAJORAS SMERKIA HEPBURNO ŠŪKAVIMUS

Oshawa, Balandžio 13. — Oshawos majoras A. C. Hall pareiškė, kad streikieriai labai tvarkingai laikosi. Mieste nieko nebijoma, išskyrus tą, kad Hepburnas gali atsiųsti kazokus ir iššaukti neramumus.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

KODĖL CCF TAIP SMARKIAI PUOLA

Liaudies Balse buvo pranešta, kad Suvienytų Valstijų Socialistų Partija narių skaičiumi nupuolė iki 6,093. Ne kitaip yra ir su CCF, Kanadoj. Pavyzdžiui, Hamiltone vienu laiku CCF turėjo 3,000 narių. Dabar turi tik 150. Ne kitaip yra ir kitur. CCF ne auga, bet puola. Kame priežastis?

Kaip pats CCF nacionalis organizatorius Garland Windsore pasakė, tai del to CCF neauganti, kad darbininkams trūkstą senso. Girdi, darbo masės visai neprotaują apie savo reikalus. Ar tas teisybė? Aišku, kad ne. Toks protavimas ne tik neteisingas, bet žalingas, ypatingai tokiam nacionaliam organizatoriui. Faktai visai ką kitą rodo. Toks didelis unijinis judėjimas CIO vadovybėje rodo, kad darbininkai protauja. Toks didelis Ispanijos liaudies rėmimas taipgi parodo, kad darbo masės nemiega. Virš 300 kanadiečių kaunasi Ispanijoj lojalistų pusėj. Tas parodo, kad kanadiečiai net ir gyvybės negaili gelbėjimui demokratijos, liaudies laisvės. Kame gi priežastis?

Progresyvis judėjimas Kanadoj neauga ne todel, kad darbininkai neturėtų senso, bet todel, kad dalis socialistinių veikėjų kenkia. Tie sacialistų vadai atsisako vadovauti darbininkų kovoms, ginti jų reikalus. Tas atstumia darbininkus nuo CCF. Trockistų sugėrimas ir jų atakos ant komunistų, ant suvienyto fronto taipgi kenkia progresyvių jėgų augimui. Tiesa, komunistų judėjimas auga, bet jis augtų daug sparčiau, jei tokie žmonės nekenktų. Jei būtų suvienytas frontas tarp socialistų ir komunistų ir jei tos dvi partijos nekovotų tarp savęs, abidvi augtų daug sparčiau. Tą parodo Francija ir Ispanija, kur socialistai ir komunistai veikia išvieno prieš kapitalą.

Apie tai kalbant, galima pasakyti tą patį ir apie Kanados lietuvių judėjimą. Tiesa, galima pasidžiaugti, kad suvienytas frontas sudarytas, kad jis daug gerų darbų atliko. To užginčyti negalima. Bet kas liečia organizavimą dar neorganizuotų lietuvių, pažanga maža. O tam kenkia nedraugiškas socialistų atsinešimas linkui komunistų ir Sovietų Sąjungos. Nekurių socialistų atakos ant komunistų, ant Sovietų Sąjungos, Lenino išvadinimas "banditu," atstumia nuo socialistų tuos lietuvius, kurie stotų prie jų, ir tuo pačiu laiku kenkia komunistams.

Norint išauginti progresyvų judėjimą, būtinai reikalinga sudaryti draugišką vienybę tarp socialistų ir komunistų. Socialistai ir komunistai, nors ir nesutardami nekuriais klausimais kas del kelių socializmo atsiekimui, vistiek turi vieni kitus skaityti to siekiančiais ir bendrai veikti. To reikalauja darbininkų klasės reikalai. Socialistines ir komunistines jėgas didinti reikia ne todel, kad būtų daugiau socialistų ar komunistų, bet kad pastoti kelią reakcijai ir fašizmui. Klausimas turi būti rišamas ne partijas statant pirmoj vietoj, bet visuomenės reikalus. Tuomet nereiks sakyti, kad darbininkai neturi senso.

KODĖL REIKIA REMTI DARBININKŲ STREIKUS

Daugelis darbininkų mano, kad streikai yra tik tų darbininkų reikalas, kuriuos liečia streikas. Bet toks manymas yra labai klaidingas.

Kada darbininkas mažai uždirba, jis paramos ieško iš valdžios. Sakysime, darbininkas tapo atleistas nekuriam laikui. Per tą laiką jis jau negali gyventi be pašalpos, nes dirbdamas mažai uždirbo ir negalėjo susitaupyti. Bet valdžia jam pašalpą duos ne iš tų kapitalistų kišenės, kurie apiplėšė darbininkus savo fabrikuose, o iš visos visuomenės. Vadinasi, visuomenė verčiama išlaikyti tuos darbininkus tik todel, kad fabrikantams buvo leista aplupti darbininkus.

Kitas dalykas, kurį reikia atsiminti, tai kad veik pusė iš Kanados darbininkų iščiulpto prakaito būna išvežta į užsienius.

Užsienių kapitalistai, moką mažas algas, susitaupo didelius pelnus, o Kanados visuomenė verčiama išlaikyti tuos darbininkus, kurie tuos pelnus del užsienių kapitalistų sukrauna.

Iš to, kas viršuj pasakyta, aišku, kad Kanados darbininkų streikai už aukštesnį atlyginimą liečia visus—ne tik tuos darbininkus, kurię streikuoja, bet ir tuos, kurie moka mokesčius. Todel reikia visai visuomenei palaikyti darbininkų streikus ir jų pastangas susiorganizuoti į unijas, kurios gali padėti išreikalauti geresnį atlyginimą. Unijos taip pat yra ginklas kovoje prieš fašizmą ir reakciją. Tiems žmonėms, kurie stovi prieš karą ir fašizmą, būtina pareiga remti CIO ir jo pastangas suorganizuoti dar neorganizuotus darbininkus.

AR BUS GALIMA IŠLAIKYTI ORGANIZATORIŲ

Nekurie Kanados lietuviai reiškia nuomonę, kad bus sunku išlaikyti ALDLD organizatorių. Girdi, tai dar $500 prie to, kas jau sukeliama laikraščiui ir kitiems darbininkų judėjimo reikalams. Kas metai po tiek sukelti nebūsią galima. Tokia tų draugų mintis, tačiau, klaidinga. Matomai ji išplaukia iš to, kad draugai nepermato ateities.

Visų pirmiausia reikia pažymėti, kad Liaudies Balsui tokių didelių vajų, kaip buvo praeitas, ateityje nereiks. Mat skaitytojų skaičius per pereitą vajų žymiai paaugo. Galima pažymėti, kad tikimasi, jog jis augs ir toliau. Galimas daiktas, kad nuo laikraščio atsimes dar daugiau, negu organizatoriaus fondas.

Kita, reikia turėti mintyje, kad revoliucinis ūpas tarpe Kanados lietuvių nuolatos auga. Jei neauga taip sparčiai ALDLD, tai nereiškia, kad neauga revoliucinė idėja ir revoliuciniam judėjimui pritarimas. Įvairios kampanijos, kuriose dalyvauja ne tik ALDLD nariai, bet ir kitų organizacijų nariai ir net visai nei jokiai organizacijai nepriklausanti, tą aiškiai parodo.

Perspektyvos organizatoriaus išlaikymui labai geros. Gal kiek sunkiau bus sukelti tą fondą šiais metais. Pradžia pasitaiko sunkesnėse sąlygose. Bet kitais metais bus daug lengviau. Už tai visų draugų ir draugių pareiga į tą fondą žiūrėti blaiviomis akimis ir rimtai ruoštis prie vajaus. O kad organizatorius reikalingas, tai nereikia nurodinėti.

KANADOS VALDŽIA PRIEŠ PROGRESYVIUS ATEIVIUS

Kiek jau pastebėta iš teismų, kuriuose svarstomos ateivių aplikacijos del pilietybės popierių, teisėjai visuomet atmeta aplikacijas tų, kurie progresyvaus nusistatymo, kaip tai komunistinio, socialistinio ir jiems artimo. Pasisakęs, kad priklausai prie CCF ar prie kokios nors bedarbių organizacijos, ar prie Lygos Prieš Karą ir Fašizmą, ar prie unijos, popierių negausi. Būk koks streiklaužys, šnipas, organizuotų Kanados darbininkų priešas, ar net koks fašistinis agentas, būsi pirmos rūšies kandidatas į Kanados piliečius. Teisėjai ir neklausia, ar tu kada streiklaužiavai, arba ar tu priklausai fašistų organizacijoms.

Bet gi Kanados įstatymai nenurodo, kad komunistas, ar socialistas, ar unijistas negali būti Kanados piliečiu. Dabar, kai tapo panaikinta 98 sekcija kriminalių įstatymų, ir Komunistų Partija skaitosi teisėta organizacija. Vadinasi, teisėjai, žinoma, su aukštesnių valdžios įstaigų įsakymu, elgiasi ne įstatymais remdamiesi.

Prieš tokius teismų elgėsius reikia protestuoti. Reikia siųsti laiškus seimo atstovams ir reikalauti, kad jie reikalautų iš valdžios sulaikyti tokį ateivių diskriminavimą. Atsisakymas duoti pilietybės popierius unijistams yra pasitarnavimas išnaudotojams. Tai prieš Kanados darbininkų reikalus. Tai pastangos laikyti darbininkus nuošaliai nuo unijų. Ne piliečiui eiti į uniją ir streikuoti, tai stoti ant deportacijos slenksčio. Tą reikia iškelti unijose ir reikalauti, kad unijos reikalautų teisių unijistams tapti Kanados piliečiais.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Parapijonų Diktatoriai

Scrantono lietuvių parapijos klebonu paskirtas pralotas Miliauskas iš Duryea, Pa. O. Scrantono parapijos vikaras, na bašninko Kuro pagelbininkas, iškeltas į Duryea užkampį.

Bet nei vienos, nei kitos parapijos parapijonai neturėjo nei balso, nei teisės kunigų pasirinkime. Komanda iš viršaus. Vyskupas jiems paskiria "dvasios vadą."

Parapija yra labai keista organizacija. Parapijonai laikomi už nieką. Jiem leista tik bažnyčią užlaikyti, kunigą ir jo gaspadinę šerti ir melstis. Jokių teisių jie neturi. Kaip jie tai pakenčia, kartais labai sunku suprasti.—(**A. B.**, Laisvėj, balandžio 6, 1937).

* * * * *

Opozicijos Pliusas

Prie fašistų valdžios, prie Sovietų valdžios, prie nazių valdžios, opozicijai nėra vietos. Prie demokratijos opozicijai būti leidžiama. Sakoma, kad Britanijoj parlamentinės opozicijos vadui į metus mokama $10,000.

Ottawoj opozicijos vadui, užimančiam opozicijos ofisą, į metus mokama $10,000, šale $4,000 sesinės algos ir $2,000 automobiliaus išlaidų.

Ontarijoj ir kai kuriose kitose provincijose opozicijų vadai gauna užmokestį. Dabartiniu laiku Ontarijoj seimelio opozicijos vadu skaitomas Mr. Henry, kuriam yra mokama $1,500, šale $2,000 reguliarės algos—(**Toronto Daily Star**, balandžio 8, 1937).

* * * * *

Literatūros Skurdas

Lietuvos Žinios su pasididžiavimu rašo, kad latvių kalbon išversti kai kurie Cvirkos raštai, Latvijoj turėję nepaprasto pasisekimo.

"Žemė Maitintoja" vertimo buvę atspausdinta trys tūkstančiai kopijų. Iš jų, girdi, jau du tūkstančiai parduota.

Lietuvos Žinios tai vadina "dideliu" pasisekimu. O mums atrodo, kad tai didelis literatūros skurdas.

Bet Lietuvoj tas skurdas dar didesnis. Tos pačios Lietuvos Žinios, ir ten pat, sako, kad vertimo latviuose daugiau parduota, negu originalo Lietuvoj.

Tuo tarpu **Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija** kiekvieno savo leidinio spausdina po 5-6 tūkstančius, o ir tai labai dažnai pritrūksta. Na, o Amerikoj lietuvių tik trečdalis to, kas Lietuvoj yra.

Tai reiškia, Lietuvos žmonės nenori tokios literatūros.—(**H. Jagminas**, Vilnyj, balandžio 5, 1937).

* * * * *

Ar Kristus Galėtų Būti Kanados Piliečiu

Dirk Kupka, hamiltonietis, nori tapti Kanados piliečiu. Bet kadangi šis jaunas holandietis teisėjui Thompsonui pareiškė, kad jis nors ne komunistas, bet "raudonas . . . kokiuo ir Kristus skelbęsis," jo aplikaciją atmetė. — (**Daily Clarion**, balandžio 9, 1937).

* * * * *

Kas Tie R.C.M.P.

Aš dabar tikiu, kad kada Rusijos žmonės pasielgė kaip šv. Petrikas ir išvarė iš savo šalies visas gyvates, didelis nuošimtis tų gyvačių atbėgo Kanadon ir gavo darbus MacBrien, Esselwein ir Co. firmoj.—(**J. S. Walace**, Daily Clarion, balandžio 9, 1937).

* * * * *

"Baisus" Amerikos Žmogus

Per tą audringą laikotarpį tik vienas žmogus žengė pirmyn su aiškiu tikslu ir kietu nusistatymu. Tai John L. Lewis, kuris tapo Suvienytų Valstijų darbo diktatorium ir galingiausia tos šalies politine jėga. Jis nebijojo sulaužyti visų tų įstatymų, kurie stovėjo ant jo kelio; ir taip įbaugino šalies valdonus, kad net Baltasis Namas bijo kalbėti prieš kraštutinius jo metodus.—(**Financial Post**, Toronto, Ont.).

* * * * *

C.I.O. ir Komunistų Partija Legalės Organizacijos

Ottawa mano, kad C.I.O. yra l e g a l i organizacija, turinti teises gauti tokią apsaugą, kokią suteikia Kanados įstatymai toms organizacijoms, kuriose spiečiasi darbininkai tikslu atsiekti savo tikslo per sutartis . . .

Ponas Moscickis, Lenkijos prezidentas (sėdi), su savo draugais, matomai tariasi, kaip praplėsti Lenkijos rubežius Lietuvos pusėn.

Stalino Kalba Apie Partijos Darbo Trukumus Kovoje Su Kapitalizmo Liekanomis SSRS

Kovo 3 dieną Maskvoj įvyko Visasąjunginės Komunistų Partijos Centro Komiteto Plenumas, kuriame draugas Stalinas, generalis Visasąjunginės Komunistų Partijos sekretorius, darė pranešimą apie partijos darbo trūkumus ir apie priemones trockistams likviduoti bei užsienių šnipams iššluoti iš Sovietų Sąjungos. Tas pranešimas yra didelės reikšmės ne tik Sovietų Sąjungos komunistams ir visai liaudžiai, bet ir viso pasaulio komunistams ir visiems darbo žmonėms. Kas gerai suprantate anglų kalbą, patartina įsigyti Daily Clarion laidą, kurioj tilpo tas pranešimas ištisai. Aš čia tik trumpai apibudinsiu.

Kodel Trockistai Buvo Užėmę Tokias Aukštas Vietas

Daugeliui darbininkų šiandien neaišku, kodel trockistai turėjo užėmę tokias aukštas vietas, jei jie yra tokie dideli Sovietų Sąjungos ir viso darbininkų judėjimo priešai. Į tai draugas Stalinas labai aiškiai atsako.

Vyriausia to priežastis, draugas Stalinas sako, yra ta, kad komunistai apsvaigo socialistiniais laimėjimais ir užmiršo, jog Sovietų Sąjunga apsupta iš visų pusių kapitalistinėmis šalimis; kad jie nepastebėjo, jog šių dienų trockizmas jau ne tas, kas jis buvo seniau.

"Jie užmiršo, kad Sovietai laimėjo tik šeštoj pasaulio dalyje," sako jis, "kad penkios pasaulio dalys tebevaldomos kapitalistinių jėgų. Jie užmiršo, kad Sovietų Sąjunga yra apsupta kapitalistinų šalių. Yra priprasta kalbėti apie kapitalistinį apsupimą, bet žmonės nenori rimtai pagalvotr, ką toks apsupimas tikrenybėj reiškia.

"Kapitalistinis apsupimas—tai ne tuščia frazė, tai labai rimta ir nemaloni padėtis. Kapitalistinis apsupimas reiškia, kad yra šalis, Sovietų Sąjunga, kuri savo teritorijoj įsteigus socialistinę tvarką, o šale jos daugelis kapitalistinių šalių, kurios tęsia kapitalistinį gyvenimą, ir supa Sovietų Sąjungą ir laukia progos užpuolimui ant jos, sudaužymui jos, ar nors kiek sumažinti jos galią is nusilpninti ją.

Kai kas mano, jis sako, jei tarp dviejų kapitalistinių šalių viešpatauja draugiški ryšiai, tai jos neseka viena kitos. Bet taip mano tik neivūs žmonės. Nežiūrint to, jis sako, kad dvi kapitalistinės šalys gerai sugyvena, jos "savo šnipais, ardytojais, kenkėjais ir kartais žmogžudžiais užsėja viena kitą, siunčia juos už savo rubežių, duoda jiems instrukcijas sulysti į dirbtuves ir institucijas tų šalių, kad 'reikalui esant' sudaužyti jas iš vidaus, kad susilpninti jų jėgas. Taip yra ne tik dabar, bet ir praeityje taip buvo."

Anglija ir Francija esančios pilnos Vokietijos šnipų. Vokietijoj esą Anglijos ir Francijos šnipų ir ardytojų. Suvienytose Valstijose pilna Japonijos šnipų, O Japonijoj Suvienytų Valstijų šnipų.

"Klausimas turi būti pastatytas: kodel gi buržuazinės šalys turi būti mandagesnės ir geresnės Sovietų valdžiai, negu jos yra tokioms buržuazinėms valstybėms, kaip kad ir jos pačios yra? Kodel gi jos turėtų siųsti mažiau šnipų, ardytojų ir žmogžudžių į Sovietų Sąjungą, negu jos siunčia į tokias pat kapitalistines šalis? Ar galima tokią mintį priimti? Ar nebus teisingiau, marksistinėmis akimis žiūrint, manyti, kad kapitalistinės šalys į Sovietų Sąjungą siunčia tris kartus daugiau visokių šnipų, ardytojų ir žmogžudžių, negu kad jos siunčia į tokias pat buržuazines šalis, kaip ir jos pačios.

"Ar gi neaišku, kad kaip ilgai ekzistuos kapitalistinis apsupimas, taip ilgai bus ardytojų, šnipų, kenkėjų ir žmogžudžių mūsų šalyje, atsiųstų užsienio valstybių agentų.

"Mūsų partijos draugai užmiršo apie tą viską ir todel buvo pagauti netikėtai.

"Štai delko trockistinių Japonijos ir Vokietijos slaptosios policijos agentų darbai nekuriems mūsų draugams buvo netikėtini.

"Eikim toliau. Vedant kovą prieš trockistinius agentus, mūsų partijos draugai nepastebėjo to fakto, kad šių dienų trockizmas jau ne tas, kas jis buvo pirmiau, sakysime, septyni ar aštuoni metai atgal; kad trockizmas ir trockistai per tą laikotarpį perėjo didelę evoliuciją, kuri visiškai pakeitė trockizmo veidą; kad, atsižvelgiant į tai, ir kova prieš jį turi būti iš pamatų pakeista. Mūsų partijos draugai nepastebėjo, kad trockizmas nustojo būti politine srove darbininkų klasėj, kad jis iš politinės srovės darbininkų klasėj, kuomi jis buvo septyni ar aštuoni metai atgl, virto banda biaurių ir beprincipinių ardytojų, šnipų ir žmogžudžių, veikiančių sulyg užsiemo slaptosios palicijos agentų nurodymų."

Kodel Reikia Rimtai Kovoti Su Trockizmu

"Mes turime mesti į šalį supuvusią teoriją," sako Stalinas, " kad su kiekvienu mūsų pažengimu pirmyn klasių kovos reikalingumas vis mažėja, ir kad ant kiek mums sekasi, ant tiek klasinio priešo mažėja pavojus.

"Ta teorija ne tik supuvusi, bet ir pavojinga, nes ji migdo mūsų žmones, veda į spąstus, ir sudaro galimybes klasiniam priešui susimobilizuoti kovai prieš Sovietų valdžią.

"Kaip tik priešingai, juo daugiau mums sekasi, juo didesnius laimėjimus aplaikome, tuo labiau sujunda liekanos sudaužytos išnaudotojų klasės, tuo greičiau jos griebiasi aštresnių būdų kovai, tuo daugiau jos stengiasi kenkti Sovietų valstybei ir griebiasi desperatiškų kovos metodų, kaipo paskutinių mirštančios klasės pastangų.

"Reikia turėti mintyje, kad liekanos sudaužytų klasių Sovietų Sąjungoj nėra vienos. Jos turi tiesioginę paramą iš mūsų priešų už SSRS rubežių."

Ant galo jis nurodo, kad pavojinga manyti, jog trockistai nepavojingi todel, kad jų nedaug, kuomet bolševikai savo pasekėjus skaito milijonais.

"Tas teisybė, kad trockistiniai ardytojai gauna paramą iš atskirų individualų," sako jis, "kuomet bolševikus remia desėtkai milijonų žmonių. Bet iš to neseka tas, kad jie negalėtų padaryti mums didedę žalą. Reikėjo dešimčių tūkstančių darbininkų pastatymui Dnieprostrojaus, bet suardyti jį gali keli tuzinai ardytojų."

Kokia Mums Iš To Pamoka

Mūsų tarpe irgi yra tokių, kurie nepermato, kad trockistai šiandien visai ne tie, kokie seniau jie buvo. Kiti sako, kad jų nedaug, tai neverta kreipti atydą į juos. Bet mes turime suprasti, kad jie ne vieni. Su jais visos reakcinės jėgos. Bent vienas, įlindęs į mūsų eiles, gali nemažą žalą padaryti mūsų judėjimui.

Kitam straipsnyje apibudinsiu apie tai, kaip Stalinas mokina bolševikus kovoti prieš visus tuos trukumus partijos darbuose, ypatingai kaip jis kovoja prieš tuos, kurie nepalaiko tamprių ryšių su savo motina—masėmis.

J. Y.

Ottawos oficialai tos minties, kad Industrinių Organizacijų Komitete nėra komunistų. Jie pastebėjo, kad C.I.O. veikimą remia komunistiniai laikraščiai ir organizatoriai, bet jie netiki, kad C.I.O patinka tokia komunistų parama. Betgi, jei komunistų grupės padeda organizuoti streikus ar remia juos ir kitus C.I.O. veiksmus, tas nesudarą Ottawai reikalo pastoti kelią. Tik prie Bennetto režimo Komunistų Partija buvo skaitoma nelegale organizacija. Bet dabar ji Kanados įstatymų skaitoma teisėta organizacija.—(**Financial Post**, T o r o n t o, Ont.).

* * * * *

Pasikėsinimas Ant Piliečių Teisių

Kvebeko provincijos valdžia priėmė reakcingiausius įstatymus, kokie tik kadą buvo Kanadoj priimti prieš komunistus. The Leader-Post mano, kad Kvebeko įstatymas yra kėsinimasis ant Kanados piliečių teisių. Istatymas pamatiniai klaidingas ir praktikoj jis tiktai padės komunistų skaičių padauginti Kvebeko provincijoj.—(**Leader-Post**, Regina, Sask.).

* * * * *

Duplessio Valdžią Kontroliuoją Fašistai

Kas yra komunizmas? Duplessis atsisakė nurodyti, kada jis kepė skandalingą savo įstatymą Kvebeko seimelyje. "Komunizmą galima jausti," jis sakė. "Bile koks apibrėžimas kenktų įstatymo pritaikymą gyvenime." Toks pareiškimas atidaro duris visokios rūšies negeistinumams. Kiekvienas reakcionierius Kvebeko provincijoj gali užuosti komunizmą už kiekvienų durų, jei tik jis panorės. Toks pavojingas premjero pareiškimas rodo, kad panikos apimtai valdžiai truks sveiko proto pritaikant įstatymą.

Buvo mėginama surasti, kokiai politiniai klasei Duplessio valdžia priklauso. Visi abejojimai tuo klausimu išnyko. Pasirodo, kad Kvebekas randasi fašistinės valdžios kontrolėj.—(**Free Press**, Winnipeg, Man.).

Kapuskasingiečių Parama Ispanijos Liaudžiai

Drg. J. Grigaliūnas vėl prisiuntė $10 aukų Ispanijos liaudies paramai. Rašo, kad pas juos aukų rinkimas einąs ne juokais, renką visokių tautų darbininkai kovojantiems prieš fašizmą.

Kempių Draugai Remia Ispanijos Liaudį

Drg. A. Maigis iš Trochu, Alta., nuo 53 kempės draugų prisiuntė $12.75 aukų Ispanijos kovotojams prieš fašizmą. Štai ką draugas rašo:

"Aš raginu relief, mišių ir kitų kempių draugus darbininkus remti Ispanijos kovotojus prieš fašizmą visomis išgalėmis, patiems aukoti ir nuo kitų parinkti aukų. Ispanijoj draugai kovoja savanoriai, nesigailį gyvybės, o mes tai nors piniginiai juos remkime, kad jie ir jų vaikai nebadautų.

"A. Maigis"

Kaip Yra Saugojamas Trockis

Laikraščiai praneša, kad didžiausias fašistų talkininkas Leonas Trockis, gyvendamas ištrėmime Coyoacan, Meksikoj, dabar kasdien po 10-12 valandų diktuoja savo dviem sekretoriam įvairius melus apie Maskvoj atsibuvusį jo pasekėjų teismą. Tuom rašo "veikalą" iš 100,000 žodžių, kuriuo nori nusiplauti savo juodus darbus.

Tačiau Trockis gyvenąs kaip "literatinis kalinys," nes jo gyvenamą namą saugoja aštuoni uniformuoti policininkai, nuo 10 iki 12 detektivų, kurie yra labai gerai apsiginklavę. Visi pėsti ir važiuoti, pasirodę arti Trockio gyvenamos vietos asmenys yra sulaikomi ir stropiai tardomi. Kas suteikia jam tokią apsaugą ir kodel taip s a u g o ja Trockį, buržuazinė spauda apie tai visiškai tyli.

Pastabos

Kanados valdžia ir ją palaikanti kapitalistai giriasi dideliu patriotiškumu. Jie šaukia, kad reikia ginkluotis, kad būtų kuo apsiginti nuo užpuolikų. Bet kuomet kitų šalių kapitalistai smaugia Kanados darbininkus, tai valdžia ir ją palaikanti spauda ne tik negina Kanados darbininkų, bet dar griausmais grumoja. Štai pavyzdis.

Visi gerai žinome, kad General Motors korporacija yra Suvienytų Valstijų kapitalistų. Didelis jos fabrikas randasi Oshawoj, kur dabar 3,700 darbininkų išėjo į streiką, kad išsireikalauti iš Suvienytų Valstijų kapitalistų geresnes darbo sąlygas ir unijos pripažinimą. Ir ką valdžia ir ją palaikanti spauda pasakė?

Kai tik streikas prasidėjo, Ontarijos premjeras Hepburnas ir visa kapitalistinė spauda pradėjo šaukti, kad tuos darbininkus į streiką išvedė iš Suvienytų Valstijų atsiųsti agentai. Girdi, kokią teisę turi tie svetimos šalies agentai kurstyti Kanados darbininkus. Ir tai dar ne viskas — Suvienytų Valstijų kapitalistų reikalų gynimui antrą dieną po to, kai prasidėjo streikas, Toronte buvo sukoncentruota jau apie 400 federalės ir provincialės policijos. Ir tas dar ne viskas. Spauda pranešė, kad Reginoj esanti federalės policijos rezervai parengti vykimui į Oshawą.

* * * * *

B e g r u modamas Oshawos streikieriam, Hepburnas išsidavė save, kad jis suokalbiavo su Suvienytų Valstijų kapitalistais prieš Suvienytų Valstijų darbininkus. Girdi, jis pasakė, jei Kanados darbininkai būtų nestreikavę, tai Suvienytų Valstijų automobilių industrijos savininkai būtų savo fabrikus plėtę Kanadoj. Jie buvę pasirengę tam išleisti $10,000,000.

Matote, Hepburnas norėjo, kad Kanados darbininkai pigiau dirbtų ir tokiu būdu padėtų Suvienytų Valstijų kapitalistams daugiau pelnyti. Jis norėjo padėti Suvienytų Valstijų kapitalistams pabėgti nuo darbininkų unijų, kurios pastaruoju laiku paėmė juos į savo nagus.

* * * * *

Yra sakoma, kad svetimo kapitalo Kanados pramonėj yra apie 45 nuošimčius. Vadinasi, kuone pusę Kanados darbininkų prakaito suryja užsienių kapitalistai. Kanados valdžia, varžydama darbininkus, trukdydama jų streikus, pastangas išsireikalauti daugiau atlyginimo, padeda tiems užsienių kapitalistams lupti Kanados darbininkus.

Tai toks jos patriotizmas. Tai taip ji gina Kanados žmones.

* * * * *

Kapitalistinis patriotiškumas visur toks pats. Mes matome, kad ir Lietuvos valdžia klauso užsienio kapitalistų. Praeitais metais apdėjo mokesčiais benzinkas, kad priversti Lietuvos gyventojus pirkti švediškų kapitalistų gaminamus degtukus.

* * * * *

Nežinia kodel ALDLD vajus šiemet visai užmirštas. Tiesa, kad eina kiti vajai, bet negalima užmiršti ir ALDLD vajaus. Jei nebudavosime ALDLD, tai kas praves tuos vajus? ALDLD yra vienintėlė lietuvių organizacija Kanadoj, remianti visus Kanados darbininkų judėjimo reikalus.

Atrodo, kad tame kalti visi ALDLD komitetai, pradedant KVK ir baigiant kuopų komitetais. Reikia daugiau rašyti spaudoj apie vajų. Ta pareiga kiekvieno vadovaujančio draugo. Nereikia palikti tik centrų sekretoriams ir redakcijoms visą propagandos darbą.

* * * * *

Trockistai ir jų pasekėjai, pralaimėję sukniasiuvių rinkimuose, dabar koncentruojas ant lietuvių sukniasiuvių skyriaus. Girdėti, kad dėsią pastangas per lietuvių skyrių bent vieną savo šalininką pasiųsti į Joint Council.

Nors labai mažai iš lietuvių siuvėjų duodasi trockistams už nosies vedžioti, bet yra pora ar kiek. Tačiau gaila ir tų. Trockistai, išnaudodami juos prieš darbininkiškiems tikslams, tuos lietuvius visai nužemins unijistų akyse.

J. Y.

Įdomumai

KAIP PRIETARINGI ŽMONĖS NORI PADARYTI LIETŲ

Ne tik mokslas mano apie padarymą lietaus sausros laikotarpiuose, bet jau ir senovėj kuomet žmogus apie oro cheminę sudėtį nieko neišmanė, tikėjo, kad lietų galima padaryti su pagelba magijos, maldų ir nekuriais fiziškais veiksmais.

Vienas iš daugiausia panašių lietui fizinių veiksmų buvo naudojamas netoli Dorpato, Estonijoj. Kuomet kraštas labai ištrokšdavo lietaus, trys vyrai įsilipdavo į spygliuotą medį, kurį vadindavo švęstu medžiu: vienas išskildavo ugnį, neva nuduodančią žaibus; kitas smarkiai mušdavo į katilą, nuduodamas griausmą; o trečias, vadinamas "lietaus darytoju," prunkšdavo vandenį į visas puses. Su tokiais veiksmais buvo manoma priversti gamtą atsiųsti didelį lietų.

Brazilai del lietaus barškindavo akmenimis į išdžiūvusius arbūzus, Amerikos indijonai rūkydavo pypkes, degindavo tabaką ir šaukdavo maldininkus rėkti lietaus. O prietaringi rusai buvo suradę, kad geriausias būdas lietui išprašyti, tai savo popą po pamaldų sugauti, parsiversti ant grindų ir sušlapinti vandeniu, o jei tas būdas negelbėdavo prišaukti lietų, tuomet popą versdavo stačia galva į arčiausia esančią vandens srovę. Armenai, vietoj popo, pasigavę gerai apveldavo ir sušlapindavo jo pačią.

Indijoj manoma, kad juodas arklys yra geriausiu įrankiu padaryti lietui. Tą gyvulį ant tiek įtrina, iki pradeda gyvulys žvengti, ką skaito pirmuoju perkūnijos apsireiškimu. O japonai vienas kitam gerai iškaršdavo nugaras iki kraujas pradėdavo kaip lietus žemyn kristi.

Žinoma, kad kaip kada po tokių ceremonijų ir pasitaikydavo lietaus laikas. Užsitęsus lietui ilgesnį laiką ir būnant per daug, raganiai žmonėms aiškindavo, kad lietų atidarė jie su įkišimu lazdelės į žemę ir negalį sulaikyti iki nepripils tiek, kol nebus apsemta visa lazdelė.

Vienoj dalyje Rusijos buvo įsigyvenęs prietaras atkasinėti mirusius, įmesti į pelkes ir žiūrėti į dangų ar nesirodo lietaus ženklai. O Zululande, atkasdavo jau mirusių "lietaus darytojų" kapus ir pripildavo jiems vandens už pamiršimą atlikti savo pareigas.

Pietų Amerikos padermės manydavo, kad varlės geriausias įrankis lietui padaryti, nes jos pačios gyvena daugiau drėgnose vietose ir vandenyje. Todel laike sausrų tiems šliužams patekus į žmonių rankas būdavo nekaip, jas pasikabindavo ant medžių šakų ir su pagaliukais pliekdavo joms kailį, kad jų giminės pasigailėtų ir atsiųstų lietų. Sąryšyje su pasigailėjimais, Šiaurvakarinės Indijos gyventojai apkasdavo smėliu savo vaikus iki kaklui ir palikdavo juos rėkti, kad dangus išgirstų balsą kenčiančios žmonijos ir atsiųstų jai lietų.

Tai vis maldavimai lietaus senovinėj gadynėj, o krikščioniškoj eroj tie lietaus maldavimai visur padidėjo. Dabar iš lietaus prašymų daugiausia naudos turi kunigai, kurie meldžiasi ir kodiluoja, kad ateitų lietus. Bet pirmiau buvo tokių atsitikimų, kad kunigai su didžiausiomis procesijomis paimdavo kokio šventojo statulą ir nunešę į upę įmesdavo, tikėdami tuo padaryti lietų. Kiti atsigręždavo veidais į sienas ir taip ilgai stovėdavo iki pasirodydavo lietus. Yra ir iki šiol užsilikę apie įvairius šventuosius legendų, būk jie išprašė lietaus. Tačiau mokslas, šaltais, logiškais faktais prirodo, kad lietaus atėjimai nieko bendro neturėjo ir neturi su jokiomis maldomis, nes nė jokia žmonių grupė savo protavimu negali paveikti į gamtą.

Vienas iš populiariškiausių įsitikinimų yra užsilikęs, kad kovos sukelia lietų. Plutarch sako, kad po kovai su teutonais netoli Aix miesto, 102 metais prieš dabartinę metskaitlinę pasipylė gausus lietus; iš tokių padavimų atrodo, kad kokia dieviška esybė nenorėjo matyti suteptos žemės krauju ir ją nuplovė, arba išgaravęs kraujas ore sukoncentravo lietų.

Tačiau išstudijavus šią teoriją skaitlinėmis gaunasi visai kas kitas. Daleiskime, jei 10,000 kareivių susidėtų iš prakaito ir kraujo ir viskas išgaruotų į orą, tai iš jų lietaus pasidarytų ant trylikos akrų žemės pusantro colio storumo. Bet lietūs įvyksta trumpai po mūšių todel, kad dažniausia kovos yra vedamos pasitaikius geram orui, po kuriam dažnai papuola lietus. Su treksmu lietūs ir nieko bendro neturi.

"ŠIAURĖS LIOTĄ" NUTEISĖ VISAM AMŽIUI KALĖTI

Šiaurės Ontarijos miškuose dirbo Kanados francūzas J. Lanteigne, kuris yra nepaprastai stiprus ir mėgdavo dažnai pasimušti. Pereitą rudenį besimušdamas su kitu francūzu, jam uždavė kumščia, nuo ko užgautas mirė. Apskaitliuojama, kad jeigu paprastos sveikatos vyriškis taip kitam į tą pačią vietą būtų uždavęs kumščia, būtų užgautąsis nemiręs, bet ir kūniškos žalos neturėjęs. Tą patį prirodinėjo laike teismo teisiamojo advokatas ir visi suprato, kad taip, bet teisėjas jam paskyrė visą amžių kalėti, surasdamas, kad milžinas per daug pavojingas draugijai tuom, kad pas jį sveikatos daugiau yra, negu proto.

KIEK KAINUOS ATSISĖDIMAS LAIKE KARALIAUS KARŪNACIJOS

Anglijos laikraščiai praneša, kad karūnacijai tėmyti yra padaryta labai daug vietų turtingiems atsisėsti, o labai mažai vietos palikta neturtingiems stovėti. Vien tik valdininkams atsisėsti yra įtaityta 85,000 sėdynių, kurios kainuos nuo $5.-62 iki $7.50, į kurias atsisės iš visos imperijos suvažiavę visokie valdininkai. O kitos vietos pardavinėjamos nuo $26 iki $525.

KARTAIS IR MOTERIES SUSIRGIMAS "PADARO" VYRĄ TURTINGU

Nekuris laikas atgal susirgo paralyžium vieno Hamiltono gyventojo žmona. Jos vyras karo veteranas pasiliko be pinigų ir kitos išeities jam nebuvo kaip vežti į ligoninę.

Vienas vyras pasilikęs namuose pradėjo vartyti visokius popierius ir tarp jų atrado bankinę knygelę, kurioje buvo pažymėta $3,400 sutaupų. Nusitebėjęs ir nesuprasdamas ką tai reiškia, kreipėsi pas ligonę, kuri su pasididžiavimu pareiškė, kad ji sudėjus tuos pinigus iš jai skiriamų sąvaitinių pinigų.

Reiškia ne visos moterys moka praleisti paskutinius vyrų centus.

ŠIS TAS APIE AUSIS

Ausys, vienos iš žmogaus kūno dalių, kurių pats be veirodžio pagelbos nemato ir negali pajudinti, turi tam tikrų žmogaus gabumų požymių. Sakoma, jei ausys esti apdribę, būna labai gyvas žmogus, o didelės ausys rodo žmogaus nepaprastus gabumus. Taipgi nesirandą žmogaus, kuriam tinkamai būtų pritaikytos ausys kaip dydžiu taip ir struktūra.

Praeitam amžiuje New Yorko valstijoje gyveno žmogus, kuris neturėjo jokių ausų nei jų požymių. Viską jis girdėdavo per burną. Jis mirė 1884 metais.

Ausys auga per visą žmogaus gyvenimą. Laimė, kad žmogus miršta nesulaukęs kelių šimtmečių, o jeigu išgyventų tūkstantį metų, tai ausys lygintųsi dramblio ausims.

PRITAISĖ ŠUNIUI MEDINĘ KOJĄ

Nesenai vienas kudlotas šuo Buffalo mieste pateko po automobilium ir per nelaimę tapo jam sutrinta priekinė koja. Vienas žmogus, pamatęs sužeistą šunį, jį nusigabeno į veterinarijos ligoninę ir paliko be jokio reikalavimo grąžinti atgal. Du veterinoriai ruošėsi užmušti sužeistąjį šunį, bet jis iškišo liežuvį ir lyg prašydamas dovanoti gyvybę pradėjo laižyti veterinoriams rankas. Veterinoriams pagailo sužeisto šunelio, dovanojo jam gyvybę ir amputavę sužeistą koją pridėjo dirbtiną. Dabar šuo šlubuojančiai bėgioja po ligoninę ir su kiekvienu ant dirbtinosios kojos atsistojimu smarkiai sutrenkia į grindis.

AR ŽINOTE?

Kad šiaurinis polius per kiekvienų metų laikotarpį pasistumia apie šešis colius į pietus.

Kad dauguma autoritetų sutinka, kad daugiau negu 90 nuošimčių neregysčių yra sulaikomos.

Kad vėsula, lekianti 80 mylių greitumu per valandą, padaro 32 svarų spaudimą ant kiekvienos ketvirtainės pėdos. Galite išmatuoti savo namą, kiek jis pėdų turi iš vienos pusės, ir suprasite koks milžinniškas svoris jį spaus, jeigu pasitaikys taip greitai lekiantis oras, kaip kartais žmogus važiuoja automobilium.

Kas turite daug pinigų ir norite per metus praleisti milijoną dolerių ir kasdien po lygią dalį, tai padarykite taip: pinigus skirkite į dalis po $2,739 septyniasdešimts du centu ir keturiasdešimts keturias—septynios dešimts trečiąsias cento. Iš milijono dolerių gausis 365 tokios dalys, kurių galėsite po vieną sudoroti kasdien ir ne tik užteks visiems metams, bet dar liks du doleriai dvidešimts centų ant makorkos. Pamėginkite!

NYKSTA RAUDONOJI RASĖ

Kolumbo atradimo laikais, Amerikoj, Suvienytų Valstijų plote, gyveno apie 850,000 indijonų. Tačiau jie baltųjų buvo taip sunaikinti, kad nežiūrint indijonų didesnio veislingumo už baltuosius žmones ir per paskutinius keturias dešimts metų jų skaičiaus padaugėjimo, dabar šalyje priskaitoma tik apie 230,000 indijonų.

ANT KIEK ATPIGO ELEKTROS GAMYBA

Trisdešimts du metai atgal pagaminimui vieno kilovato elektros del vienos valandos reikėjo sudeginti tris svarus anglies. Dabar, esant moderniškiems generatoriams ir kitai mašinerijai, to paties elektros kiekio pagaminimui reikalinga sudeginti tik vienas svaras anglies.

DIDŽIŲJŲ ŠIŠKŲ ALGOS

Stambieji Amerikos kapitalistai gauna ne tik milžiniškas sumas pinigų iš įdėto savo kapitalo, bet paima gana dideles sumas ir algomis. Štai, William Randolph Hearst, geltonlapių karalius, kuriuose begėdiškai puola darbininkišką judėjimą, per metus gauna algų pusę milijono dolerių. Antroji yra garsi filmų žvaigždė Mae West, kuri už pereitus metus gavo $480,833. Toliau seka plieno magnatas, Gutzeit plieno kompanijos tūzas, Latrobe, Pensilvanijoj, kuris gavo $398,808; General Motors kompanijos prezidentas Dierich gavo $374,505 ir kitas, padėjėjas, Knudsen, $325,869. Vienas filmų korporacijos prezidentas Sheehan — $344,230: Woolworth kompanijos prezidentas Miller gavo $309,880.

ŽOLĖS ŠAKNYS TURI 320 MYLIŲ ILGIO

Vakarų Kanadoj auga vadinama kvietinė žolė, kuri šaknis įleidžia iki septynių pėdų į žemę ir išplečia keturių pėdų kvadrate. Botanikai iškasė vieną tos žolės kupstą, šaknis gerai atskyrė nuo žemės ir išmatavo, kad tūkstančiai smulkesnių ir stambesnių šaknelių sudaro apie 320 mylių ilgį.

McGill Universitetas Diskusuoja Komunizmą

Balandžio 9 d. Montrealo didlapiai plačiai rašė, kad McGill universiteto profesoriai diskusuoja komunizmo klausimus. Girdi, komunizmas ir jų universitete smarkiai skleidžiasi. Jiesprendžia taikydami tam tikras proporcijas ir procesus, kiek jų universiteto studentai jau "serga" komunizmu. Įdomios diskusijos. Matomai profesoriai mano, kad komunizmas, tai kaip kokia medicinos doza uncijomis, gramais ar svarais mieruojamas. Gaila, kad daugelis jų tiek gilinasi į pačio komunizmo esmės pažinimą, kaip deglosios į astronomijos mokslą.

Bet reikia pripažinti, kad komunizmas liko labai svarbus, kad tokio žymaus universiteto vadovybė turi savo dienotvarkėse jo klausimus. Ar nepradės rimtai rūpintis pažinti jį. Būtų tai linksma žinia progresyviam darbininkų judėjimui.

L. B. Korespondentas

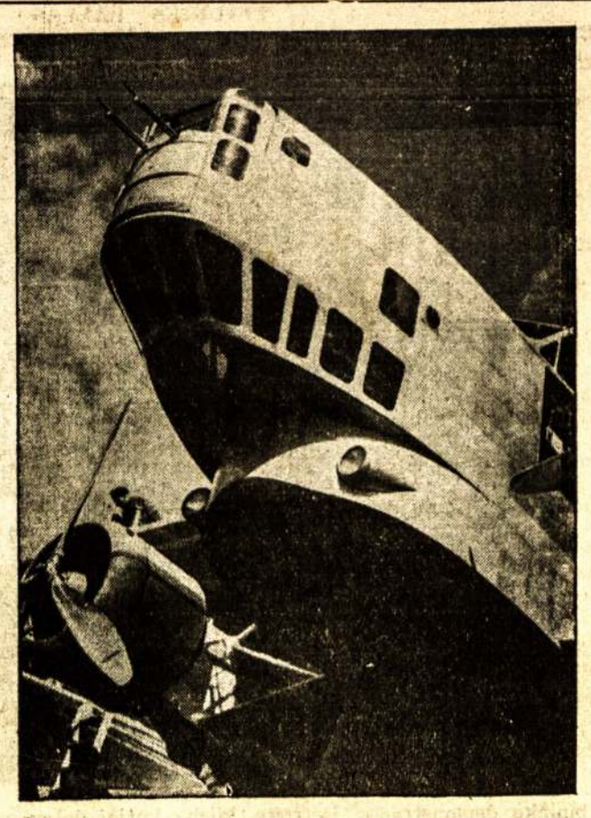

Čia matyti didžiulis Francijos karinis orlaivis.

Kiti Kovą Laimėjo

Oi ne, ne, ne, tas buvo ne sapnas:
Tas vakar pasidarė.
Pro dirbtuvės duris—ką jis darys?!—
Iš darbo jį pavarė.

Ir verkia tas žmogus, kas dabar bus,
Be darbo kaip gyventi.
Nėr pinigų, o šešetas vaikų,
Nėr valgio, kuo aprengti.

Lovoj šaukia žmona, nors ne sena,
Ji užmerks savo akis:
Jau trys metai, kaip kamuoja džiova,—
Bežiūrint plyšta širdis.

Ir nėr išeities—sugrįžt nėr vilties—
Del senatvės atleido.
Stvėrė virvę—išėjo pasikart—
Šį pasaulį apleido.

Matai koks jisai,—džiaugėsi bosai,—
Jam jau mirti reikėjo.
Su kitais kovot nenorėjo stot,
Kiti kovą laimėjo.

Sobuvos Petras

Kaip Duplesis Pagerbia 1837 Met. Kovotojus

Šį pavasarį sukanka šimtas metų nuo to įvykio, kada susirinko laisvės draugai Kanados francūzai Saint-Ours mieste ir priėmė protesto rezoliuciją prieš tuometinę tironišką valdžią. Per ją kalbėjo į visus prispaustus žmones, kad valdžia, turinti žmonių teisių laužymo siekius, yra niekinga ir neverta žmonių paklusnumo.

Išgirdęs apie tokią rezoliuciją, tuometinis francūzų kolonijos gubernatorius lordas Gosford išleido graudinančią proklamaciją, liepdamas žmonėms šalintis nuo tokių "maištingų" mitingų, ir davė įsakymus visiems magistratams, oficieriams ir milicijai sudrausti laisvės troskėjus. Tai buvo šimtas metų atgal.

Praslinkus šimtmečiui, tam pačiam Šv. Laurėno upės klonyje, apie tą patį Karališką Kalną, tų pačių už laisvę kovotojų sūnus ir dukteris liečia nauja drama.

Kvebeko provincijoj darbininkų karta, įaugus į didžiąją kapitalistų industriją, kovoja už savo sąlygų pagerinimą ir sutinka naują priespaudą. Anuometinis priespaudos vykintojas Gosfordas jau senai išnykęs iš žmonių akių, bet, esant kapitalui pirm visko, jį pavaduoja St. James gatvės papirktas pigus advokatas Maurice Duplesis.

Gal nekurie žmonės mano, kad Kvebeko provincijos ministeris pirmininkas Duplessis privalo paminėti Papineau ir žmonių kovų už demokratiją šimtmetines sukaktuves su pagelba terorizmo, užrakinimu darbininkų teisių, padrąsinimu prie provokacijų ir kurstymais prie veiksmų! Toks paminėjimas ne už laisvę kovojusių garbei, bet paminėjimas prieš šimtą metų buvusio reakcininko Gosfordo. Ne kitaip ir daro Duplesis, nes ne kam kitam jis buvo pastatytas.

Royal Bank ir tekstilės baronų dividendai pradėjo viršyti darbininkų algas ir jie griežtai atsisuko prieš Industrinių Komitetų Organizaciją ir prieš streikų judėjimą Kvebeko provincijoj. Laivininkystės Federacijos bosai, nežiūrint kainos, užsigeidė sudaužyti laivakrovių uniją Montrealo uoste—ir kas davė šiems parazitams tokią drąsą, kaip kas gali paklausti? Atsakymas vienas — Duplessio konservativiškumo prisilaikanti valdžia padarė didelį spaudimą ant Ottawos liberalų ir, priruošdama dirvą konservativiškumui augti Kanados vakaruose, padrąsino visus išnaudotojus prie reakcijos.

Duplessis dar neišbuvo nei vienų metų provincijos valdžioj, bet finansiniam kapitalui jis pasitarnavo sulyg jo išgalės. Jis išleido biaurius antidarbininkiškus įstatymus, padrąsino visas reakcines jėgas prie darbininkų teisių laužymo ir prie teroro, o del žmonių apmulkinimo neva pridengė savo teroristinius sumanymus antikomunistine priedanga. Bet tas teroras taikomas visai darbininkų klasei, nežiūrint kokių pažiūrų darbininkas bebūtų. Į jo obalsį sutriuškinti darbininkų judėjimą plačiai atsiliepia visos reakcinės jėgos. Štai Kolumbus Vyčių "generolas" laikraštyje "Standard" už kovo 13 dieną rašo: "Sutriuškinkime kiekvieną darbininkišką kliubą Kvebeko provincijoj, jei neužtenka priespaudos, panaudokime jėgą!" O padrąsinimui bosų prieš uosto darbininkus ir neleidimui jų prisijungti prie garsaus C.I.O. perša: "Būkime prisiruošę sutikti laivakrovių pasipriešinimą, nežiūrint jei jie ateitų apsiginklavę su šautuvais ir ašarinėmis bombomis!" Tai biauri provokacija, su kurios pagelba norima nukreipti visuomenės opiniją, būk uosto darbininkai nekovoja už savo būvį, bet rengiasi prie kokio tai ginkluoto sukilimo.

Kanados kapitalistai dabartiniu laiku kenčia didžiausią baimę, kad tarp darbininkų neišsiplėstų garsioji John Lewiso Industrinių Komitetų Organizacija, nes ji šiais laikais praktiškiausiai darbininkų kovoms laimėti. Ir čia Duplessis duoda kapitalistams liniją. "Gazette" Duplessiui nurodo sekančiai: "Nėra aiškios linijos, kuri atskirtų Lewiso ir jo šalininkų idėjas nuo ekstremistinių obalsių, kuriuos priemieras Duplesis yra pasiryžęs pažaboti Kvebeko provincijoj." Reiškia laikraštis nurodo, kad norint sudrausti komunistus, tenka prispausti visas darbininkų organizacijas. Duplessis atsako "taip, su tuo bus uždrausta komunistams organizuotis!"

Dalykas labai aiškus, kad Duplessio obalsis ne tiek sukriušinti komunistinį judėjimą, kiek visą darbininkų judėjimą, kad darbininkai neturėtų jokių teisių kovoti prieš begėdišką Kvebeko provincijoj darbininkų išnaudojimą. Juk John Lewis nieko bendro su komunistais neturi, tik komunistai tą judėjimą remia, kaipo teisingą darbininkų klasei, bet reakcijos apaštalas Duplessis aiškiai pasisako jį triuškinsiąs, kad nebūtų dirvos komunistams įsigalėti. Iš to aišku, kad nepaliks nė katalikiškų organizacijų, nes ir ten darbininkai gali pradėti kovoti už geresnes algas. O toks judėjimas reakcionierių vadinamas komunistiniu.

Tačiau, nežiūrint kapitalo tarnų dedamų pastangų sutriuškinti komunistus ir visas už laisvę kovojančias jėgas, progresyvis judėjimas auga Kvebeko provincijoj. Net pirmiau buvusieji komunistams priešingi darbininkai pradeda pamatyti, kad po Duplessio antikomunistine priedanga bus triuškinamas unijinis darbininkų judėjimas. Todel jie vienyja savo jėgas. To pasekmėje sąvaitė atgal Kvebeko mieste prieš Duplessiniam mitinge dalyvavo apie 10,000 įvairių įsitikinimų darbininkų. Taipgi eina platus judėjimas už organizavimą Darbo Partijos, į kurią manoma įtraukti visas demokratines ir už laisvę kovojančias jėgas ir su tuomi užduoti smūgį kaip Duplessiui, taip ir visiems kitiems savo purvinais batais trempiantiems prieš šimtą metų už laisvę kovojusių žmonių tradicijas.

Pagal **S. Ryerson**
M. G.

Mikui Petrauskui Mirus

Šiomis dienomis mus pasiekė liūdna žinia: Kovo 23 d. Kaune mirė Amerikos lietuviams gerai žinomas dainininkas, kompozitorius ir choro mokytojas Mikas Petrauskas. Kiekvienas pripažins, kad Petrauskas, o ne kuris kitas asmuo, lietuviškam muzikos pasaulyj iki šiol buvo pati didžiausia figūra. Amerikos lietuviuos jis ypačiai daug pasidarbavo supažindinimui liaudies su jos pačios muzika, dainomis.

Mikas Petrauskas gimė rugsėjo mėn. 29 d., 1873 metais. Jo tėvas buvo vargoninkas ir muzikos instrumentų dirbėjas. Mikas taipjau buvo mokinamas muzikos. Dar vaiku būdamas jis jau vargoninkavo.

Paskui leidosi jis į aukštesnį mokslą. 1906 metais pabaigė Peterburgo konservatoriją, ir tuoj buvo caristinės reakcijos priverstas apleisti Rusiją ir Lietuvą. 1907 metais atvyko į Jungtines Valstijas. Čia jis ilgai gyveno ir dirbo: rašė muziką, mokino chorus, pavienius asmenis, dainavo koncertuose. Gyveno ir veikė Chicagoj, Šenandoryj, Bostone, Detroite. Ilgiausiai gyveno Bostone, kur buvo įkūręs Lietuvių Muzikos Konservatoriją.

Amerikoj jis parašė daugybę liaudies dainų, pianui ir orkestrui muzikos šmotų, operečių ir operų.

Operų ir operečių jis sukūrė: "Pirmoji Gegužės," "Eglė Žalčių Karalienė," "Birutė," "Velnias Išradėjas," "Girių Karalius," "Šventoji Naktis," "Malūnininkas ir Kaminkrėtis," "Adomas ir Jieva," Šienapjūtė," ir "Vaikas ar Mergaitė."

Lietuviams dainininkams Mikas Petrauskas pasitarnavo taip jau gausiai. Jis sutaisė lietuvišką "Internacionalą," "Darbininkų Marsalietę," "Varšavietę," "Ant Barikadų" — telpančias dainų rinkinyj "Trimite," išleistam dar 1905 metais. "Trimitas" ilgai buvo nepavaduojamas mūsų chorams šaltinis ir vadovas. Petrauskas rašė dainų Lietuvių Meno Sąjungai. Jis apvilko muzika Juliaus Janonio eilių: "Neverk Pas Kapą," "Dainius," "Kalvis" ir kt. Be to, kiek daug liaudiškų dainų jis parašė.

Ilgoką laiką Petrauskas mokino Liuosybės Chorą Montelloj ir Liaudies Chorą Lawrencuj.

Politiniai Petrauskas nebuvo nei socialistas nei komunistas, bet šiaip pažangus žmogus.

Laikas ir vieta nepavelina šiuo tarpu nagrinėti plačiau Miko Petrausko darbus. Greitoj ateityj bus duota atskirais straipsneliais platesnių žinių apie jį, kaipo muziką, kultūros darbininką ir žmogų.

Petrauskas buvo artimiausias Lietuvos liaudžiai kompozitorius. Jis buvo gausiausias kompozitorius. Amerikos lietuvių dirvonuos Petrauskas nuveikė tiek, kiek iki šiol dar nepajėgė nuveikti nei vienas kitas muzikas.

Savo darbais Mikas Petrauskas pasistatė lietuvių liaudyj amžiną paminklą.

R. Mizara
(Iš Laisvės)

PIPIRNIČIA

Pasikalbėjimai

Karininkas (Lietuvoj):—Tai kodel taip praėjai? Ar nematai kokią aš uniformą nešioju?

Naujokas:—Ale žiūrėk kokią man davė . . . biauru ir pasižiūrėti.

* * * * *

Petras: — Rodos taip sunkiai dirbu, tačiau negaliu padaryti ant pragyvenimo.

Antanas: — Dabar sunkus darbas išeina iš mados. Pragyvenimą galima padaryti lengvesniu būdu.

Petras: — Būk malonus, pasakyk ir man, kaip tą padaryti.

Antanas:—Susėkite visi dirbtuvėj ir sėdėkite, kol bosas pakels algas.

* * * * *

Jurgis:—Klausyk, Ona, kiek tau metų?

Ona:—O kam tau reikia?

Jurgis:—Aš noriu šiemet surengti tau sukaktuvių pokilį.

Ona:—Turiu prisipažinti, kad nežinau. Iki penkiolikos metų atsiminiau, o kiek metų praėjo nuo to laiko, visai nebeatsimenu.

* * * * *

Teisėjas: — Sakai nori tapti Kanados piliečiu?

Aplikantas:—Taip.

Teisėjas:—Gerai. Pasakyk tu man, ar tu tiki į demokratiją?

Aplikantas:—Tikiu, ponas teisėjau. Aš baisiai pasipiktinau, kada teisėjas nusprendei, kad vienas šio miesto bedarbis negali kandidatuoti į aldermanus, kad jo renda nemokėta.

ORAS

Ispanijoj, žymiai pasikeitė vėjas. Visą laiką pūtęs iš vakarų, staiga pradėjo pūsti iš rytų.

Ontarijoj, Kanadoj, nekoks oras pasklydo iš parlamento rūmų. Mat General Motors darbininkų streikas Oshawoj nevienam atstovui sugadino vidurius, o ypatingai premjerui Hepburnui.

AR ŽINOTE

Kad tik ką praeinantis ekonominis kapitalistinis krizis padarė pasauliui nuostolių apie $176,000,000,000! Tai pusė tiek, kiek kainavo pereitas didysis karas.

Kad kapitalistinėj visuomenės santvarkoj kriziai kartojasi perijodiniai.

Kad Ispanijoj gyvena apie 30 lietuvių dar nuo prieškarinių laikų. Apie 20 iš jų esą Barcelonoj. Esą davinių, kad Ispanijoj randasi pėdsakai užsilikusių lietuvių dar nuo didžiosios Lietuvos valstybės viešpatavimo, apie 500 metų atgal.

Kad ir Suomijoj ir Latvijoj jau rastasi lietuvių dar 100 metų atgal, nuo taip vadinamų lenkmečio laikų.

Kad į Kanadą iš Lietuvos išvažiavo 1923 m.—112 žmonių; 1928 m.—2,165, tai aukščiausia skaitlinė iš visų laikų; 1931 m. jau tik 83. O 1934 m.—55. Lietuvos emigracijos statistika rodo, kad laikotarpy 1923—1934 m. į Kanadą išvažiavo 7,060 žmonių.

Kad dar 1359 m. Francijos biednuomenė buvo sukilusi prieš ponus ir daug nemalonumų pridarė. Ji steigė primityvį komunizmą.

Kad 1381 metais Anglijoj ėjo didžiausi sukilimai pavergtųjų prieš feodalus ir Romos pasiuntinius, ir steigė primityvį komunizmą.

Kad Lietuvos kraštas buvo tris kartus ledais apklotas ir tris kartus ledai vėl nutirpo. Kad tik vienos ledų gadynės laikotarpis tęsiasi kelias dešimtis ar kelis šimtus tūkstančių metų. Kad nuo paskutinės ledų gadynės praėjo jau virš 40,000 metų.

Kad lietuvių kalba yra kilusi iš aisčių kalbos, o pastaroji iš indoeuropėnų kalbos. Indoeuropėnų kalba buvo vartojama 5000 metų prieš Kristų ir 2000 metų prieš Kristų ji pradėjo skilti į įvairias tarmes, kuomet susidarė ir aisčių kalba. Aisčių kalba pradėjo skilti į tarmes 500 metų prieš Kristų, iš vienos tokios tarmės atsirado dabartinė Lietuvių kalba. Iš kitų aisčių kalbos tarmių atsirado vokiečių, prūsų, jotvingių, latvių ir keletas kitų kalbų.

Lietuvoje

UŽDRAUSIĄ KATALIKAMS KALBĖTI APIE KUNIGŲ TURTUS

"Lietuvos Žinios" rašo: Nors jau senai praėjo KVC konferencija, tačiau toje konferencijoje iškeltos mintys ir dabar tebesvarstomos pavasarininkų ir kitų katalikiškų organizacijų susirinkimuose, ir dažnai esą prieinama nenaudingų dvasiškiams ir bažnyčiai išvadų. Bažnyčios vyresnybė į tai pradėjus kreipti dėmesį ir rengiantis katalikams uždrausti savo organizacijų susirinkimuose kalbėti apie bažnyčių ir kunigų turtus."

Kitoj vietoj praneša, kad artimiausiu laiku įvyksta Kaune kunigų suvažiavimas, į kurį suvažiuosią iš visos Lietuvos apie tūkstantis kunigų. Suprantama, kad suvažiavimo vyriausias tikslas bus kaip nutildyti katalikus, kad jie nekalbėtų apie kunigų turtus.

DIDELĖ ŽMOGŽUDYSTĖ ŠAKIŲ APSKRITYJE

Kovo 13 dieną Šakių apskrityje, Kidulių vasčiuje, Slavikų kaime įvykdyta žiauri žmogžudystė. Apie 21 valandą į našlės Bunikienės sodybą atėjo nežinomas, kauke prisidengęs, vyras ir nužudė šeimininkę Bunikienę ir jos sūnų Joną, 11 metų berniuką. Tas pats piktadarys sunkiai sužalojo Bunikienės dukterį Marcelę, 19 metų amžiaus, ir sūnų Augustiną, 15 metų amžiaus. Išliko sveika ir nesužeista 9 metų duktė Cecilija. Ji pasislėpė nuo piktadario po lova. Cecilija pasakoja, kad piktadarys pirmiausia reikalavęs iš motinos pinigų, o kai jų gavo, smogė Bunikienei kažkuo panašiu į kirvį ir motina krito vietoj.

Velionė Bunikienė valdė 13 ha ūkį ir buvo laikoma pasiturinčia moterimi. Žmogžudystė stropiai aiškinama.

VYSKUPAI NEISMANO KĄ DARYT SU VEDUSIU KUNIGU

Spaudoj jau buvo rašyta, kad vienas katalikas kunigas, buvęs kapelionas, praėjusių kalėdų atostogų metu Liepojuje civiliškai susituokė. Tas kunigas dabar yra ekskomunikuotinas, bet nė vienas vyskupas to žygio nesiima; mat tas kunigas formaliai priklauso Mogilevo arkivyskupijai, tai Mogilevo vyskupas jį ir galėtų ekskomunikuoti, bet Mogileve visai nė vyskupo nėsą. Kadangi tas kunigas dabar gyvena Telšių vyskupijoje, tai siūloma vyskupui Staugaičiui jį ekskomunikuoti bet Staugaitis atsisakąs tai padaryti, nes minėtas kunigas Telšių vyskupijoj gyvenąs neoficialiai, svečio teisėmis. Kauno arkivyskupas negalįs jo ekskomunikuoti, kadangi tas kunigas ne jo vyskupijoj gyvena ir apskritai jau visai neprilauso. Todel tas vedęs kunigas ir įtrauktas į 1937 metais išleistą kunigų sąrašą.

DANIJOS PILIETIS IŠKELS "MAISTUI" BYLĄ

Iš Lietuvos į užsienį daugumą valgomųjų produktų eksportuoja pusiau valstybinė įstaiga "Maistas." Daug tų prekių eksportuojama ir Šveicarijon, bet iki šiol atsiskaitymą su Šveicarijos pirkliais vedė ne "Maisto" atstovai, bet tūlas danas, gyvenantis Briuselyje. Kadangi danas mokėdavo Kauno ponams daug žemesnes kainas, negu gaudavo Šveicarijoje, tai Kauno ponai galų gale nusprendė nutraukti tarpininkavimo ryšius su danu ir užmegsti tiesioginius ryšius su Šveicarijos firmomis. Nutrūkus riebiems kąsniams iš pagamintų Lietuvos ūkininkų bekonų, danas liko nepatenkintas ir dabar iš "Maisto" reikalauja 400,000 francūziškų frankų, kas sudaro apie 80,000 litų, už suradimą klijentų Šveicarijoje, Kadangi "Maistas" atsisako patenkinti tarpininko pretenzijas, tai jis įgaliavo vieną kaunietį advokatą, kad "Maistui" iškeltų bylą.

NIEKAIP NEGALI UŽBAIGTI SU LAPĖNU

Kaip žinoma, prieš desėtką metų Smetona paskyrė "Maisto" direktorium Lapėną, savo gerą bičiulį ir tautininkų partijos centro komiteto narį, kuriam per keletą metų pavyko tiek prisivogti, kad jis Lietuvoj tapo taurtingiausiu žmogum. Viskas gerai ėjosi ir būt ėjęsi, jei ne 1934 metų Suvalkijos ūkininkų bruzdėjimas, nes tai buvo bruzdėjimas, kad valdžia sudraustų Lapėną ir pakeltų už bekonus kainas. Dalykas jau ant tiek visiem buvo aiškus, kad ir labiausia atsilikęs Lietuvos valstietis žinojo, kur jo auginami bekonai nueina ir kaip išaugo iš jų į milijonierius Lapėnas. Tada Lapėnui prasidėjo visos bėdos ir jo sėbrams net nenorint prisiėjo jį įmest į šaltąją, nes kitaip negalima buvo ūkininkų nuraminti.

Ir štai praeitų metų pavasaryje, Šiaulių apygardos teismas svarstė apie mėnesį laiko Lapėno ir jo kompanijos vagystes ir pagaliau nuteisė 8 metams į kalėjimą. Bet Lapėnas padavė apeliacijos skundą ir praeitam rudenyje tapo visiškai išteisintas. Bet prokuroras nepasitenkino ir padavė skundą Vyriausiam tribunolui. Dabar Vyriausias tribunolas vėl tris sąvaites svarstė bylą ir apeliacinių rūmų sprendimą panaikino. Prokuroras aiškino, kad apeliaciniuos rūmuos jam buvo sutrukdyta savo pareigas atlikti. Tad dabar Lapėnui ir vėl pasiliko Šiaulių apygardos teismo sprendimas, bet jis į kalėjimą nėjo, o užstatė kardomąją priemonę.

Darbininkų demonstracija Detroite, Mich., kurioj dalyvavo 150,000 žmonių. Demonstracija buvo surengta užprotestavimui prieš automobilių darbininkų mėtymą iš dirbtuvių laike "sit-down" streikų.

Reiškia ir vėl byla bus grąžinta į apeliacinius rūmus ir kalbama apie Lapėno kaltumą ir nekaltumą. Bet nėra ką tikėtis, kad varnas varnui kada kirstų į akį.

NE TIK MIESTUOSE PERKAMAS VANDUO, BET IR KAIMUOSE

Trakų apskrityje Merkiškės apylinkėje daugelis ūkininkų vargsta del vandens. Kai kuriems ūkininkams tenka vandenį iš toli gabenti ir jį reikia pirkti. Už vandenį seniau per metus imdavo 10 litų mokesčio, dabar gi kainą sumažino iki 5 litų.

PAGIMDĖ TRIS VAIKUS

Trakų apskrityje, viena Krasnapolės gyventoja šiomis dienomis pagimdė tris vaikus, visi trys berniukai. Visi trys vaikai ir motina yra sveiki. Tai retas toks atsitikimas.

BRANGIAI KAINUOJA PAVARDĖS PASIRAŠYMAS

Labai yra bloga, kai žmogus nemoka rašto, bet gyvenime pasitaiko momentų, kur del to mokėjimo tenka net pirštus krimsti. Pavyzdžiui, vienas Lietuvos senukas, turįs apie 70 metų amžiaus, ypatingiems reikalams privertus, per sūnų išmoko pasirašyti pavardę. Senukas, visą amžių išbuvęs beraštis, nepaprastai tuo didžiavosi ir daug kur pradėjo pasirašinėti. Jis pažyravo ir keletą vekselių, kurių davėjams jų neišperkant, 250 litų tenka senukui sumokėti.

PERŠOVĖ SENUTĘ

Prieš keletą dienų į Rokiškio ligoninę iš Čedasų miestelio atvežė senelę Brogelienę, kuriai buvo peršauta galva. Peršovė anūkas, 14 metų amžiaus vaikas. Apie peršovimą yra įvairių kalbų. Tuo reikalu vedama kvota.

KAIP PRAĖJO KAUNE POTVYNIS

Šį pavasarį Kaunas ruošėsi prie didelio potvynio sutikimo. Tam reikalui net prieš kelis mėnesius buvo išrinkta komisija, kuri nustatė, kad būsiąs didelis ledų susikimšimas ir iš to kilsiąs didelis potvynis. Komisijos visas pasidarbavimas, tai paskelbimas, kad jei kas nepasirūpins iš kalno būtą, potvinio paliestas būsiąs nešelpiamas. Ir taip laukė tos dienos, kurioje prasidėsiąs potvynis.

Atšilus orui, kovo 16 diena pasidarė pavojingiausia Kaunui, nes tą dieną Nemunas pradėjo laužti ledus ir stumti pro Kauną. Su tuo pradėjo kilti ir vanduo, pasiekė net 6 metrus ir 56 centimetrus virš normalio lygio. Tačiau ledai laimingai prasigrūdo pro Kauną, niekur ilgesniam laikui neužsikimšo ir praėjo potvynio pavojus, niekam nepalikęs stambesnių nuotolių. Bet visgi apsėmė žuvų rinką, žemesnėse vietose esančius namus ir nuo potvynio gelbėjimo komisijos pirmininko butą.

UŽ NUNUODIJIMĄ VYRO 15 METŲ KALĖJIMO

Veiverių valsčiuje I Girininkų kaime gyveno Jonas Babarskis. Jis sirgo džiova ir žmona jo nemylėjo, net meilužį įsitaisė—berną.

Kai vieną syk Babarskis berną atleido, tai Babarskienė grąsinus vyrą nušauti, o berną vėl parsikvietus. Pagaliau 1935 metais rugpiūčio 19 dieną Babarskis mirė ir buvo palaidotas, o Babarskienė tuojau ištekėjo už savo berno Vaitkūno Tų pačių metų lapkričio mėnesyje velionies sesuo Čekavičienė padavė skundą policijai, kad jos brolis prieš pat mirtį kalbėjęs, kad gal greit kas su juo atsitiksią ir t.t.

Remiantis tuo skundu, buvo iškastas Babarskio lavonas ir chemiškai ištirta, kad jis mirė nunuodytas aršeniku. Velionies žmona Babarskienė buvo patraukta kaltinamąja.

Marij ampolės apygardos teismas ją nubaudė 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo ir dabar apeliaciniai rūmai tą bausmę patvirtino.

SKRIAUDŽIA KAUNO RESTORANŲ TARNAUTOJUS

Laisvės alėjoje yra L-do pieno produktų ir užkandžių krautuvių, kurių tarnautojai skundžiasi, kad jie esą skriaudžiami. Šeimininkas dažnai keičiąs pardavėjas, kad nereiktų registruoti ligonių kasoj. Ir dabar darbininkai nėra užregistruoti ir neturi atsiskaitymo knygelių. Be to, tarnautojai labai skundžiasi žemu atlyginimu. Padavėjos gaunančios vos po keturis nuošimčius nuo kiekvieno lito. Ir dar iš jų išskaitoma už sudaužytus ir dingusius indus ir taip toliau. O krautuvėse ir užkandinėj dirbama per dieną po keliolika valandų.

SVARSTO PLANĄ GELEŽINKELIUI IŠPLĖSTI

Susisiekimo ministerija rengia planą siaurųjų geležinkelių tinklui išplėsti. Dabar siaurieji geležinkeliai nesudaro vieneto ir išmėtyti atskirais ruožais. Numatoma visus ruožus sujungti (be Kazlų-Rūdos — Pavilkijo) į tinklą, įjungti Zarasus, siauraisiais geležinkeliais Kauną sujungti su Klaipėda. Kauno siaurųjų geležinkelių stotis numatoma pastatyti ir įrengti Vilijampolėj.

KAIMUS UŽPLŪDO ĮVAIRŪS AGENTAI — PINIGŲ VALYTOJAI

Biržai. — Paskutiniu laiku po kaimus pradėjo lankytis įvairūs agentai bei apgavikai, kurie visokiais būdais stengiasi iš gyventojų pinigus išvilioti. Vieni jų pardavinėja šventųjų paveikslus, kiti kaimo gyventojus sukvietę ir surinkę pinigus, rodo šposus, treti įvairiems užsakymams rankpinigius renka ir taip toliau. Įdomu, kad veik visi makleriai be savo "tiesioginio amato" užsiima ir šalutiniu —tai kortų metimu, nes kortas metant dar galima uždirbti.

PO LINKSMŲ DIENŲ— ATEINA LIŪDNOS

Rokiškis. — Praėjusį rudenį keturi Vilkaviškio kaimo jaunuoliai išsigėrę ėjo į vakaruškas. Iš linksmumo pakelėje jie degino javus ir susitikę važiuotus žmones vertė į griovius. Už tokius nusikaltimus juos teismas nubaudė po 3 mėnesius kalėjimo. Norėdami save pateisinti, šie vyrukai tvirtino, kad jie pasigėrę "samagono" pas Kultuviškių pilietį D. Tuomet D. taip pat buvo iškelta byla už gaminimą degtinės ir jam priteista 6 mėnesiai kalėti ir 600 litų pabaudos. Visi tie vyrukai D. byloje buvo pašaukti liudininkais ir teisme jau kitaip sakė: "Mes nežinome, ką gėrėme." Teisme beveik kiekvieną dieną esti po keletą "samagono fabrikantų" bylų. Juos smarkiai baudžia. Atėmus iš jų turtą darosi daugiau elgetų.

KAIP DZŪKAS KORĖ SAVO ŠUNĮ

Unkonių kaimo, Alytaus apskrities, gyventojas, ūkininkas Mikas Škėma, norėjo nusikratyti savo pasenusiu šuniu. Pasiėmęs virvę, Škėma nusivedė šunį į nuošalesnę vietą už savo namų ir jį pakorė. Bet einant namo, jis atsiminė, kad šunį pakorė nauja, gera virve. Pagailo žmogui geros virvės ir tuojau grįžęs atgal prie pakarto šuns, jį nuo virvės nukabino, įmetė į bulvių duobę, smėlyne ir jį ten užkasė. Tą padaręs, nešdamasis virvę rankoj, ūkininkas grįžo namo. Bet prie savo namų jis sutiko savo šunį, kuris linksmai bėgo pasitikti jį—savo žudytoją. Žmogelis nenorėjo savo akim tikėti ir įpuolė didelėn baimėn, manydamas, kad tai yra taip nedorai jo nužudyto šunio dvasia. Juk pats buvo šunį užkasęs ir net jo kapą kojomis sutrampinęs. O dabar, štai, šuo gyvas šokinėja prieš jo akis. Ūkininkas jokiu būdu negalėjo suprasti, kaip čia galėjo atsitikti.

O, pasirodo, buvo taip. Ūkininkas atrišo nuo virvės dar tebegyvą šunį, kuris duobėj atsigaivino. Jis dasigavo į už vieno metro atstumo esančią kitą duobę, su nagais prasidraskęs skylę ir iš ten iššokęs pirma savo šeimininko parbėgo namo.

Dabar šis ūkininkas tebeturi tą šunį ir nebemano jo karti, bet siūlo 3 litus, kad kas jį nušautų. Bet visi žmonės del tokio laimingo šuns išsigelbėjimo nebenori antrą kartą žudyti.

Šis įvykis šuns šeimininkui suteikė nemaža baimės, o apylinkės gyventojams gardaus juoko.

ORIGINALIŠKA MIRTIES PRIEŽASTIS

Praėjusį mėnesį vieną naktį Vilkaviškio gyventojas Kemeža, neturtingas darbininkas, neturėdamas už ką nusipirkti malkų, sugalvojo slaptai parsinešti iš Vilkaviškio vyskupijos kurijos kiemo malkų. Pasiėmęs ant pečių didelę medžio pliauską, dviejų metrų ilgumo, nešė ją namo. Užėjęs ant ledo, paslydo ir taip smarkiai griuvo, kad krisdama malkų pliauska pataikė jam į galvą ir sunkiai sužalojo, kad net nepajėgė atsikelti. Nugabentas į ligoninę ant rytojaus mirė. Galva buvo skilus iš dviejų šonų.

"GERAS" DARBAS DUODAMAS TIK GERAM PILIEČIUI

Baudžiamajam statute pakeitus paragrafą, kad mirties bausmę ateityje vykdyti dujomis, atsirado reikalas mirties kameros užveizdos arba, kitaip sakant, nuolatinio budelio. Laik raščiai rašo, kad tuo "užveizda" būti atsiranda labai daug, tarp jų ir vienas vokiečių emigrantas, gyvenantis Olandijoje, bet Lietuvos tautiška valdžia to vokiečio prašymo dar nesvarsčiusi, nes pirmoje eilėje žiūrinti, kad kurį savo pilietį patenkinti tuo "džiabu." Žinoma, prie to stengiamasi, kad tą darbą paimtų "geras" pilietis, o gerais laikomi tie, kurie priklauso tautininkų partijai.

Montrealo Siuvėjai Protestuoja Prieš Reakciją

Kaip daugeliui yra žinoma, Kvebeko provincijos reakcionieriai iškepė naują įstatymą, kuris atsuktas ne tik prieš politines organizacijas, bet ir prieš darbininkiškas unijas ir darbininkus, kovojančius už didesnį duonos kąsnį. Sulyg to įstatymo, kiekvienas darbininkas, organizuojantis bei veiklus unijos narys, gali būt persekiojamas ir areštuojamas neva už "betvarkės" kėlimą. O bosai pas save supranta "betvarkę," kuomet jo darbininkai organizuojami į uniją. Todel bosai, pasinaudodami Duplesio išleistu įstatymu, pirmieji įžiūrėjo tą "betvarkę" ir suareštavo 6 unijos organizatorius, kurie buvo atsilankę pas darbininkus organizaciniais reikalais ir juos kalbino įstoti į uniją. Areštuotus neišleido pakol už juos užstatė po 10 tūkstančių dolerių kaucijos.

Sąryšyje su ta reakcija, amalgameitų unija balandžio 7 dieną sušaukė masinį susirinkimą, kur susirinko pilnutėlė svetainė žmonių ir sukėlė prieš reakciją griežtus protestus. Mitingan atsilankyti buvo kviečiama tik darbe, bet susirinkimas buvo labai pasekmingas. Kalbėtojai kalbėjo francūzų, žydų ir italų kalbomis, ragindami darbininkus jungtis į uniją ir laikytis solidariai, tai tuomet jų nepajėgs parblokšti nei jokia reakcija.

Tas parodo, kad siuvėjai nepasiduoda reakcijai ir nepasiduos. Iš jų turėtų imti pavyzdį ir kiti darbininkai.

Dzūkas

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

—Matai, — užgirdau kitam suole kalbant,—komunistų vadus uždarė, visaip juos persekiojo, o jų skaičius auga ir auga. Su savo teroru Bennettas prisidėjo prie komunistų skaičiaus padauginimo.

—Tai ką jiems daryti?—atsiliepė kitas.—Leisti laisvai veikti irgi negalima, nes dar greičiau daugintųsi.

Matomai kokie reakcionieriai buvo, kad taip kalbėjo. Jų veidai atrodė skirtingesniais nuo visų susirinkusiųjų. Bet mums tik juokas ėmė girdint juos tokias mintis reiškiant.

Kada mitingas įpusėjo, staiga ant platformos pasirodė draugas Petersonas, Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo generalinis sekretorius, kurio pasirodymas susirinkimą uželektrizavo. Visi stebėjomės, kaip jis galėjo atvykti, nes visi žinojom, kad Kanados valdžia atsisakė įsileisti jį. Laukiam visi, kas čia bus. Matėsi policija buvo nerami, nežinojo, turbūt, ką daryti. Sako turėjusi leidimą suimti jį. Pirmininkas perstato jį kalbėti, o mes visi plojame rankomis sveikindami jį. Mūsų plojimui pritarė dūdų orkestras, kuris pradėjo griežti Internacionalą.

—Pereitą kartą Kanados valdžia mane sulaikė ant rubežiaus, kuomet vykau Torontan, bet šiuo sykiu aš apėjau Kanados valdžios reakciją ir atvežiau sveikinimus nuo Suvienytų Valstijų darbininkų,—tarės jis, kuomet muzika nutilo. Į šiuos jo žodžius publika atsakė dideliu rankų plojimu.

Jam buvo įteiktos dvi vėliavos perdavimui Austrijos darbininkams, kaipo Kanados darbininkų solidarumo ženklai.

Kada mitingas užsibaigė, nesinorėjo eiti iš kolizejumo. Taip smagu buvo matyti tokią didelę minią žmonių, taip solidariai stovinčią prieš reakciją. Visi skirstėsi labai išlėto, šnekučiuodami apie vienos dienos įvykius. Rodos, kad visiems nuo krūtinių nusirito didelė sunkenybė.

—Šiandien padarėm didelį pro gresą kovoje už žodžio ir susirinkimų laisvę, —girdėjosi kalbant įvairiose vietose.

—Tai niekad Toronto policija neturėjo tokio didelio smūgio, kaip šiandien, — kalbėjo vienas darbininkas, einantis kartu su kitais.

—Kodel?—klausė kitas.

—Kodel? Todel, kad ji nedrįso sumiti draugo Patersono. Ji turėjo leidimą, kitaip sakant, įsakymą suimti, o nieko nedarė.

—Kaip tai nieko nedarė? Visi kai gončiai išsivijo, bet patamsėj negalėję surasti.

—Bet gi salėj nedrįso liesti. Juk vidui buvo geriausia suimti.

—Minia būtų nedavusi.

—Vadinasi, policija buvo bejėgė.

* * * * *

Sekmadienio ryte vėl susitikau Onytę. Ji sveikino mane ir Kazį su Pirmosios Gegužės pasisekimais. Ypatingai ji džiaugėsi Kazį pamačiusi.

—Štai dar vienas senas draugas,—sakė ji, sveikindama jį.—Kaip tai netikėtai tenka susitikti.

Nemažiau buvo patenkintas ir Kazys. Aš pastebėjau, kad ji jam labai patiko—daugiau, negu tuomet, kada jis ją matė ant farmos.

—Sakyk, Onyte, kaip tu patekai į šį miestą?—klausė jis jos.—Aš niekad nemaniau tave sutikti. Dažnai atsimindavau tave, nes tu mums daug gero padarei, kada mes tarnavome pas tą ūkininką.

—Man taip pat buvo labai nesmagu atlikus be jūsų. Turbūt delto ir apleidau tą kraštą.

—Tai kaip patinka Torontas?—Kazys klausė Onytę.

—Ne taip daug, bet patinka. Iš karto buvo labai nuobodu, nes neturėjau pažįstamų. Kita, dirbau pas ponus, tai neturėdavau laiko išeiti į miestą. Jūs negalite įsivaizdinti, kaip sunkiai gyvena tarnaitės. Joms nėra nei sekmadienių. Nekurie atleidžia pusdieniui, bet vidury sąvaitės, kada nėra kur dėtis.

Kada Onytė kalbėjo, Kazys sekė jos akis be jokio atleidimo. Bet kuomet tik susitikdavo su jos akimis, greitai savo akis nusukdavo kur nors kitur.

Iš keblios padėties Kazį išgelbėjo netoli mūsų atsisėdusi jauna pora, kuri labai meiliai šnekučiavosi.

—Tai meiliai kalbasi, — Kazys pastebėjo, norėdamas pradėti kalbas apie ką nors kitą, o apie politiką užbaigti, nes atrodė, kad Onytė su dideliu noru pasirengus papasakoti apie savo praeitį.

—Dabar laikas,—buvo Onytės atsakymas.—Vasara suteikia gerą progą. Žiemą mieste nepatogu, ypatingai tarnaitėms, kurios neturi vietos, kur parsivesti savo mylimus. Vienintėlė vieta, tai teatras. Bet tarnaitėms nėra laiko ir teatrus lankyti, nes jų vakarais neišleidžia. Gi vaikinai dirba dienomis.

Kaziui su Onyte besikalbant man nebuvo ką veikti. Aš jaučiaus lyg nereikalingas, todel įsikišau su savo:

—Žinote ką,—tariau jiems,—jūs kalbėkitės, o aš eisiu. Aš turiu būti svarbiame susirinkime.

Kazys su mano pareiškimu pilnai sutiko, bet Onytės veide matėsi nepasitenkinimas, tačiau ji praleido tylėjimu. Tik kai pakilau eiti, ji priėjo prie manęs ir patylomis pareiškė, kad ji nori susitikti su manimi vienu. "Aš turiu ką nors svarbaus pasakyti," tarė ji man.

Kazys buvo labai nepatenkintas tokiuo jos elgėsiu. Jis įtarė mane turint kokius draugiškus ryšius su Onyte. Bet pasiliko su Onyte.

* * * * *

Kada aš parėjau namo iš susirinkimo, savo žmoną radau apsiverkusią. Kas jai ant širdies buvo—negalėjau iškarto žinoti, ji neišsidavė.

—Taip sau pasidarė liūdna, todel apsiverkiau,—aiškinosi ji.

—Be priežasties liūdnumas negali atsirasti, — įsikišau kiek palaukęs.

—Apie tai man žinot,—vėl ji tarė, atsidusus. — Ką aš jaučiu —man žinot, o tu gali daryti tą, kas tau patinka.

—Tur būt jau kas primelavo ką tau apie mane,—stačiau jai klausimą.

—Kas čia meluos, kad šiandien teisybės užtenka, — buvo jos atsakymas.

—Ar dabar jau kitoki laikai, kad dabar nėra melagių?

—Aišku, kad kiti laikai.

Po to buvo ilga pauza. Staiga ji pakilo ir pridėjo:

—Aš manau, kad tu nori valgyti, todel aš eimu rengti vakarienę.

Parengė vakarienę. Valgau ir tėmyju ją. Ji tankiai atsidusta. "Kas gi jai būtų," galvojau srėbdamas šaltus barščius.

—Atrodo, kad tu labai rimtai kremtiesi,—vėl klausiau ją, kada jos liūdnas veidas sušlapo ašaromis.

—Aš manau, kad tu bereikalingai klausi. Tu turėjai suprasti, kad tokioj padėtyj būdama, kaip aš esu, kiekviena moteris nesijaustų gerai.

—Tai kas yra?

—Jei tu nematai, tai nėra reikalo tau aiškinti,—buvo jos trumpas atsakymas.

Ji pradėjo valyti stalą, o aš galvoti, kame priežastis to visko. Ir niekaip negalėjau prieiti kitokios išvados, kaip tik tos, kad ji nepatenkinta, kad aš lankausi į visokius susirinkimus. Spėjau, kad ji mano, jog susitinkant su kitomis moterimis ir merginomis aš galiu vieną kurią pamylėti. Nutariau tuo klausimu patyrinėti ją. Ir kada lėkštės buvo suplautos, atsisėdau šale jos ir užvedžiau kalbą:

—Man atrodo, kad tu nepasitiki manimi. Kada tik aš išeinu į susirinkimus, visuomet tu palieki nepasitenkinus.

—O gal gi netiesa? Kas gali žinoti, kur jūs einate? Susirinkimų vardu galima dabar išeiti visur. Žmogus, kuris nuolatos susitinka su kitomis moterimis ir merginomis, stovi pavojuje.

Atrodė, kad mano klausimas pataikė tiesiai į vidurį taikiklio. Vienintėlė iš to išeitis buvo, tai surasti paaiškinimą, kad įtikinti ją, kad ji klysta.

—Man atrodo, kad tu bereikalingai sielojiesi, — pradėjau raminti ją.—Susirinkimai ir susitikimai negali pakenkti meilei. Visa bėda tame, kad tu nedalyvauji ir negali turėti pilno supratimo, kas ten įvyksta. Tas parodo, kad tu turi įsitraukti į revoliucinį judėjimą. Kitos išeities negali būti, nes dalyvavimas darbininkų judėjime yra šventa pareiga kiekvieno sąmoningo darbininko ir kiekvienos darbininkės.

—Tas teisybė, bet dar ne viskas. Yra dar daugiau. Tu . . .

Ji toliau nieko nesakė ir pradėjo verkti.

—Geriau padarytum, jei pasakytum, ko tu verki,—tariau su nekantrumu. — Man nesuprantama visai.

—Man nereikia aiškinti. Tu pats žinai. Tu bereikalingai klausinėji.

Tą pasakius ji nuėjo į miegrumi, o aš likau galvoti. Niekaip negalėjau prieiti prie išvados. Iš visko atrodė, kad ji mano, jog aš draugauju su kita. Bet aš juk nedraugauju. Kas gi galėjo sukelti jei tokias mintis. Sakyčiau Kazys ką pasakė apie pasimatymą su Onyte, bet tai ne draugavimas. Jis negalėjo sakyti, kad aš su ja draugauju, nes jis gerai žinojo, kad aš su ja susitikau tik pripuolamai ir tik del senos pažinties sutikau turėti pasimatymą. Ant galo, juk aš palikau jį su ja.

(Bus daugiau)

Kanados ir Amerikos Lietuviai

Toronto Lietuviai Gausiai Parėmė Daily Clarion

Pereito sekmadienio vakare ALDLD Daily Clarion Komiteto koncertas pavyko labai pasekmingai. Ne tame svarba, kad prisirinko publikos pilna svetainė ir gerėjosi įvairia ir juokinga programa, bet tame, kad įpusėjus programai, draugas Charlies Sims, kuris buvo užkviestas nuo Daily Clarion, apibudinimui jo svarbos, padarė gerą įspūdį publikai, ir drg. F. Adomėliui, to vakaro pirminin., atsikreipus paremti finansiniai tą taip svarbų, nepavaduojamą laikraštį—Daily Clarion, atsakymą iš publikos gavo sekantį: Kanados Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijos $5.00; ALD LD 162 kuopa—$5.00; drg. A. Morkis, negalėdamas del ligos priežasties atvykti, laišku prisiuntė $1.00; V. Raila—$1.00; J. Yla—$1.00; Markauskas—$1.00; Gencevičienė—$1.00; Bepirštis—$0.50; A. Galinaitis—$1.00; J. Vaitkus—$1.00; A. Betkus $2.00 surinktų, ir $1.00 nuo savęs; L. Malinauskas—$0.50; J. Pauža....$1.00; A. Antanavičius — $0.50; Leimonas—$0.50; J. Naujokas—$0.50; J. Valūnas—$1.00; Dabrovolskiai—$1.00; Juraitis—$0.25; F. Adomėlis — $1.00; Dan Marchuk, laikrodininkas—$1.00; A. Daukantas—$1.00; U. Kevėžienė—$1.00; A. Berškienė—$2.00; J. Sasnauskas—$1.00; V. Žilinskas — $1.00; J. Broga—$1.00; M. Šimonienė — $1.00; Stukas—$1.00; Koklis—$0.50; S. Jakavičius—$1.00; Motiejus Guoba—$1.00; P. Karpavičius—$1.00; P. Rudzevičius—$1.00; Linartienė—$1.00; P. Pajuodis—$1.00; J. Vilkelis—$0.50; J. Goberis — $0.50; Burinskas—$0.50; V. Kirvela—$0.50; V. Urbonavičius—$0.50; Mackevičius—$1.00; Valaitienė—$0.50. Drg. A. Daukantas ant blankos surinko $1.50; sumlkių surinkta—$1.03. Viso per koncertą suaukojo $49.78.

Kaip matyti iš aukščiau aukavusių draugų ir draugių, kad Toronto lietuviai įvertina darbininkišką spaudą ir remia ją kiek galėdami. Nors gana gražią sumą suaukavo Toronto lietuviai per koncertą, už ką komitetas Daily Clarion vardu visiems aukavusiems reiškia didelė padėką, bet ligi užsidėtos ALDLD 162 kuopos kvotos dar toli gražu. Todel, kurie draugai ir draugės nebuvote koncerte ir permatydami svarbą to laikraščio, tad kada kas atsikreips su pagelba tam laikraščiui, neatsisakykite, bet paremkite kiek kas galite, nes darbininkiška spauda tik išsilaiko iš pačių darbininkų paramos. Taipgi, kas suprantate šiek tiek anglų kalbą, prašome užsiprenumeruoti Daily Clarion, kuris jums kasdien suteiks labai daug žinių iš Kanados ir viso pasaulio darbininkų klasės kovų.

Daily Clarion Komit.

Dresmeikeriai Ruošiasi Streikui

Artinasi galas Montrealo moterišku sukneliu industrijos darbininkų-ių išnaudojimui. Per ilgus metus sukneliu siuvėjai vergavę, neapsakomai sunkiose darbo sąlygose dirbdami po 60 valandų ir daugiau į savaitę, už pasakiškai žemas algas, pagaliau baigia organizuotis į International Ladies Garment Workers Uniją ir ruošiasi šį pavasarinį sezoną eiti į streiką.

Streikas neišvengiamas, būtina sąlyga darbininkų būvio pagerinimui. Darbdaviai siunta prieš uniją, bando statyti visokias skerspaines unijos organizavimui, nori perkalbėti darbininkus, kad nestotų į uniją, bet tas nesulaiko darbininkų nuo organizavimosi į uniją. Kiekvieną dieną vis daugiau ir daugiau sukneliu siuvėjų ateina ir registruojasi į uniją ir šiandien jau drąsiai galima sakyti, kad nusverianti jėga unijos pusėj, darbininkų pusėj.

Balandžio 7 d. vakare, didžiojoje Auditorium salėje, įvyko masinis mitingas, kuriame dalyvavo virš 2,000 sukneliu siuvėjų. Šiame mitinge buvo skaityta, kokius reikalavimus unija stato darbdaviams ir visi ir visos sukneliu industrijos darbininkai-ės entuziastiškai pasisakė kovoti už tuos reikalavimus, jei darbdaviai nesutiks išpildyti jų geruoju. Iš svarbesnių unijos reikalavimu, galima paminėti sekančius: 1) Pripažinti uniją visose sukneliu išdirbystės šapose; 2) Nediskriminuoti, tai yra nemėtyti darbininkų iš darbo, jei jis ar ji, vienokiu ar kitokiu būdu ir netinka darbdaviui; 3) 44 valandų darbo savaitė, unijine alga; 4) Neleistina viršlaikis, t. y. daugiau kaip 44 valandas dirbti į savaitę, jei unijoje yra bedarbių; 5) Neesant bedarbių, gali būt leista dirbti viršlaikį, bet už viršlaikį turi būt mokama laikas ir pusė. Bet jokiu būdu neleistina dirbti viršlaikį šeštadieniais po pietų; 6) Kiekvienoj šapoj turi būti įtaisyta higieniška-sanitarinė priežiūra, tarp kitko prausykla, muilas ir rankšluostis ir eilė kitų mažesnių reikalavimų; 7) Algas mokėti sulyg unijos nustatyto minimumo, už 44 valandų darbo savaitę, nežiūrint ar dirbs akordinį darbą ar savaitinį, nemažiaus: presoriams vyram $30.00 į savaitę ir $25.00 moterims, opereitoriams $18.00, samplemakers $20.00, dreiperkos $18.00, finišerkoms ir egzamineitorkoms $14.00, general hand, t. y. kurios tik gelbsti visokį darbą, $12.50 į savaitę. Bet kas lyg šiol uždirbo, kaip aukščiau suminėta, minimum algą ar daugiau, tiems turi būti pakelta 20 nuošimčių algos.

Kaip matome, unijos reikalavimai visi yra tie, kurių mes troškame, kad galėtumėm žmoniškiau gyventi. Jie nėra perdaug aukšti, kad darbdaviai negalėtų jų išpildyti. Tačiau laukti, kad darbdaviai patys susiprastų — būtų tik tuščios svajonės. Jie susimylės tik tada, kada mes patys darbininkai juos priversime susimylėti. Kada mes visi, kas dirbame prie moteriškų sukneliu vieningai sunersime savo rankas ir išstosime prieš savo darbdavius reikalaudami jų, kad pripažintų uniją ir išpildytų unijos reikalavimus del mūsų gero.

Todel, draugės ir draugai, lietuviai, moteriškų sukneliu darbininkės ir darbininkai, kas iš jūsų dar nepriklausote unijoje, tuojaus neatidėliotinai stokite į uniją. Jei šapoje yra dar ne unijisčių, atsiveskite ir jas, kad ir kitautautės darbininkės. Žinokite, kad dabar daug lengvesnės sąlygos įstojimui unijon, nereikia nieko mokėti. Vėliau bus sunkiau įstoti į uniją. Apart to, juo daugiau darbininkų priklausys unijoje, tuo lengviau bus iškovoti geresnes darbo sąlygas. Jei didelė darbininkų dauguma bus unijos nariais, pasisakys už savo reikalavimus, gal ir visai nereikės streiko, darbdaviai bus priversti pripažinti uniją ir išpildyti unijos reikalavimus be streiko.

Unija ir dabar bando tartis su darbdaviais, nes streikas kainuoja ir darbininkams, bet jei jie atsisakys išpildyti darbininkų reikalavimus, beabejo, bus paskelbta kova, kova už būvio pagerinimą darbininkams ir kiek nujaučiama visai netolimoj ateityj (gal iki pasieks jus šitas rašinys), turės būti moteriškų sukneliu siuvėjų streikas. Tad kada bus paskelbtas streikas, kad nei vieno lietuvio-ės nepasiliktų streiklaužiauti! Eidami į streiką nepalikime ir savo draugų kitų darbininkų-ių. Visi ir visos į kovą, į streiką, už didesnį duonos kąsnį, už geresnes gyvenimo sąlygas! Kovosime ir laimėsime!

Rochesteriečių Įspūdžiai Iš Koncerto Toronte

Pamatę Liaudies Balse pranešimą, kad į Torontą iš Detroito atvažiuoja Aido Choras išpildyti ant trečios dienos balandžio koncertą, nutarėm nuvykti ir pasiklausyti koncerto, susipažinti su draugais detroitiečiais ir atlankyti torontiečių.

Už keturių valandų ir Toronte. Apsistojom pas draugus Stukus, kur truputį apsitvarkėmė ir skubinomės į svetainę. Čia susitikom visą būrį savo draugų ir draugių torontiečių. Visi draugiški ir nuoširdūs, tad nepastebėjom kaip prisirinko pilna svetainė publikos ir prasidėjo koncertas.

Programą suteikė Detroito Aido Choras, vadovaujant gabiam Choro mokytojui draugui W. Gugui. Puikiai sudainavo keletą dainų, solo, duetų ir E. Butkiūtė puikiai pagriežė smuiku. Abelnai imant, programa buvo labai graži ir vykusiai išpildyta. Draugas daktaras Palevičius pasakė trumpą prakalbą, kurioje apibudino narsius "sit down" streikus Detroite.

Draugai torontiečiai maloniai priėmė svečius, ne tik parūpino visiems nakvines, bet dar ir puikiai pavaišino. Už tai mes rochesteriečiai tariam didelį ačiū draugams ir draugėms, ypatingai gaspadinėms už priruošimą skanių valgių, nes tam turėjo labai daug darbo. Kartu užprašom atsilankyti į mūsų koncertą, kuris įvyks gegužės 15 dieną, lietuvių svetainėj, 575 Joseph Ave., Rochester, N. Y.

R. Barauskas

General Motors Kompanijos Pelnų Saugotojai

Karališkoji Kanados Raitoji Policija (R.C.M.P.), kuri parengta General Motors darbininkų streikui Oshawoj laužyti. Su šiais "ponais"' teko ir lietuviams nekartą susidurti.

Rochester, N. Y.

Laike Liaudies Balso vajaus buvo atsikreipta prie ALDLD 50 kuopos, kad prisidėtų prie sukėlimo reikalingos sumos pinigų ir tuo pagelbėtų Liaudies Balsui. Kuopos susirinkimas atsikreipimą priėmė ir nutarė paremt, bet kuopai savo išdėpinigų neturint, nutarė su rengti spaudos naudai vakarienę ir jai įvykdyti išrinko draugus: M. Duseiką, R. Barauską—Braus ir J. Bulį į vakarienės rengimo komisiją.

Minėta vakarienė įvyko kovo 13 dieną, iš kurios liko $34.00 pelno, kuris paskirstytas sekamai: Liaudies Balsui — $10.00, Laisvei—$8.00, Vilniai—$8.00 ir Daily Workeriui—$8.00.

Draugės: Černauskienė, Duobienė, Barauskienė ir Velikienė daug pasidarbavo prirengime vakarienei maisto, už tai tariu joms didelį ačiū. Taipgi ačiū visiems, kurie atsilankėt ir parėmėt darbininkiškos spaudos parengimą.

R. Barauskas

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Per Kanados Letuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti, drg. M. Kumpauskas iš Hamiltono prisiuntė $6.50 aukų priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai, (nuo Hamiltono Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti $5.50 ir nuo ALDLD Hamiltono kuopos $1.00).

Drg. J. Sakal iš Kapuskasingo, Ont., prisiuntė $10.00 aukų tam pačiam tikslui. Jis laiške rašo, kad per velykas tenykščiai lietuviai bebaliavodami, prisiminė apie savo brolius vargstančius Lietuvoj po fašistiniu jungu ir draugai-ės sumetė aukščiau paminėtą sumą priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai.

Reikia pasakyti, kad draugai hamiltoniečiai ir kapuskasingiečiai jau kelintu kartu suteikia tokią gražią paramą mūsų broliams ir sesutėms, pūvantiems mūsų tėvynės Lietuvos fašistiniuose kalėjimuose.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius
P.O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Puiki "Partija" Del Daily Clarion

Einant Daily Clarion vajui, del sukėlimo finansinės paramos vienintėliam Kanados darbininkų dienraščiui anglų kalboje, montrealiečiai, įvertindami darbininkiškos spaudos svarbą, darbuojasi visais galimais būdais, kad paremti šį vedamą vajų. Tam tikslui balandžio mėn. 3 d. keletos draugių ir draugų iniciatyva buvo suruošta "partija" pas draugę K. Kerbelytę, kuri gana puikiai pavyko. Atsilankė geras skaičius svečių, kurie buvo gražiai pavaišinti skaniais gėrimais ir užkandžiais; taipgi prie geros muzikos smagiai pasišoko, padainavo. Bet už tai atsilankiusieji davė gerą atsakymą, gausiai paaukodami del Daily Clarion. Vienam iš draugų atsikreipus, aukų sukelta sekančiai: drg. K. Simanavičius aukojo $3.00; po $2.00 aukojo dd. A. Karpavičius ir J. Kiliokas; po $1.00 aukojo sekanti draugai-ės: J. Kaulius, J. Kisielūnas, Emilius Sancirgen, J. Kisielius, J. Sartanavičius, Tamaševskis, P. Simanavičius, J. Čepaitis, J. Kunca, V. Sapkauskas, A. Mileris, J. Bartulis, P. Budreika, P. Skuja, J. Brukas, E. Juškevičaitė, F. Spaičys, P. Petrulis, P. Braknys, K. Žekonis, J. Lesevičius, E. Vilkis, S. Matusevičius ir J. Urbanavičius; po 50 centų aukojo sekanti draugai: Gustavas, A. Bulokas ir A. Matiukas. Išviso sukelta $32.50, iš kurių liks gražaus pelno del Daily Clarion. Tai graži parama ir gražus draugių ir draugų pasiaukavimas!

Už tai priklauso didelis kreditas drg. K. Kerbelytei, kuri ne tik kad leido jos stuboj suruošti tokią "partiją," bet kartu su drg. A. Žigaityte daugiausiai darbavosi ir jos priruošimui. Ji sukvietė daugiausia svečių, pasiaukavo darbu, paaukojo ir maisto produktų, už tai nieko neskaitydama. Taip-gi ten gyvenantieji draugai, P. Skuja, A. Karpavičius, Emilius ir V. Sapkauskas, laike partijos rūpinosi vaišinti svečius, kad būtų visi patenkinti. Tų draugų buvo didžiausia simpatija prie svečių. Už tai jiems širdingas ačiū, o labiausiai ačiū drg. K. Kerbelytei. Taip gi ir visiems atsilankiusiems ir parėmusiems Daily Clarion vajų.

Dalyvis

Darbininkai Įdomaujasi C. I. O.

Dabar daugiau negu kada nors praeityje darbininkai įdomaujasi unijų organizavimu. Industrinio Organizacijų Komiteto (C.I.O.) vedama kampanija organizavimui darbininkų unijosna eina vidutiniai. Metalistai stoja unijon būriais. Lokalo raštinėn, 7 Craig St. E., Room 26, Montreal, Que., tiesiai iš dirbtuvių darbininkai ateina, ar laiškus atsiunčia su pageidavimais susirišti su unija. Per keletą savaičių unijon įstojo 240 narių.

Kitų industrijų darbininkai taipgi ateina unijon su klausimais, kaip jie galėtų gauti pagelbos susiorganizavimui unijon. Esamu laiku stokuoja jėgų visų industrijų darbininkus organizuoti iš karto. Kadangi daugelis industrijų visai nepradėta organizuoti, tai vedamas darbininkų priruošimas suorganizavimui į unijas.

Lietuviai, metalistai, nepalikime nuošaliai nuo unijos. Anksčiau, ar vėliau turėsime stoti jon. Kuo anksčiau, tuo geriau. Visi norime lengvesnių gyvenimo sąlygų, tai kodel nepasistengti anksčiau stoti į norinčių geresnio gyvenimo darbininkų eiles, unijon.

Moteriškų drabužių siuvėjai jau kovos lauke už pagerinimą darbo sąlygų, pripažinimą unijos. Kailiadirbiai ruošiasi prie organizavimo unijos. Gumos išdirbėjai, audyklų darbininkai, transporto darbininkai irgi atbunda ir rimtai įdomaujasi unijomis.

L. B. Korespondentas

Po Misijonieriaus Atsilankymo

Kovo mėn. pabaigoje Montrealo lietuvių parapijos kl. Bobinas buvo atsikvietęs talkininką sustiprinimui savo įstaigos biznio. Dalis parapijonų lankėsi ir klausėsi jo instrukcijų auklėti Kristaus šeimas (nemažiau iš dvylikos), būti ištikimais ponams, vargti ir ruoštis pomirtiniam gyvenimui, neskaityti darbininkų būklę ginančių laikraščių, nedraugauti su progresyviais darbininkais ir t.t. Rimtesni parapijonai po jo tų pasakų skaniai juokiasi. Kartais siunčia jo adresu labai riebius komplimentus. Girdi, jei dar panašų apaštalą Bobinas pasikvies, tai visai pabaigs nubankrutyti lietuvių parapijonų pastangomis sukurtą jų įstaigą.

Gaila, kad "L. B." skaitytojai, dalyvavusieji klausyti misijonieriaus pamokslų, niekas plačiau neparašė spaudon. Greičiausia tikėjomėsi vieni ant kitų, arba nerado reikalo tokių niekų rašyti, bet tai klaida. Mūsų laikraštyje turi atspindėti viskas, kas tik įvyksta tarpe lietuvių.

Spaudos Skaitytojas

Naujienų Korespondentams

Aš, būdamas "Naujienų" skaitytoju, labai nudžiugau, kuomet pamačiau "Naujienose" Kanados žinių skyrių. Bet tas džiaugsmas buvo neilgam, tuojau pamačiau, kad tos korespondencijos rašomos tik keršto tikslu. Na ir kas mums Montreale gyvenantiems svarbu, kad koks ten Toronte gyvenantis Raila buvo kadaise šauliu, o dabar komunistu, ar koks Jonas kataliku, o dabar komunistu. Gal jums ten Toronte ir įdomios tokios korespondencijos, bet Montreale ir kitose kolonijose, jos neturi jokios reikšmės. Taigi, vyrai, jeigu rašote, tai privalėtumėt rimtai rašyti. Kritika reikalinga, bet rimta ir ne asmeninio pobūdžio.

Na, kąip jums patiktų, jei aš ir kitas montrealietis parašytume "Naujenose," kad toks ir toks Petras buvo kadaise kataliku, o dabar virto komunistu ir tam panašiu? Tingėtumėte ir žiovautumėte tokią korespondenciją beskaitydami. Mes Montreale, tai žiovaujam tas korespondencijas beskaitydami. Aš nesakau, kad visi tie korespondentai mėgsta su juodu "braižiniu" po "Naujienas" sukinėtis! Kiek aš pastebėjau, tai Dagilio korespondencijos buvo gana rimtos ir pilnos įdomumo, bet gaila, mažai jis jų rašė.

Po Grigaičio prakalbų Toronte, pasipylė visokių korespondencijų. Aš nenoriu būti Grigaičio kritiku, bet turiu atvirai tiesą pripažinti, kad jis Montreale pasirodė save prastu kalbėtojum. Net ir atsilankę į prakalbas seni socialistai buvo susiraukę ir vienas kitam sakė, kad sklokutė parsikvietė senuką su juodu šepečiu, kad jis apteptų komunistus, ko nepajėgia padarytì sklokininkučiai, tai ir viskas.

Aš manau, kad Grigaičiui buvo kas kalbėti naudingesnio—apie bendrą darbo žmonių neprietelių fašizmą, bet ar daug jis apie tai prisiminė? Ar jis perspėjo darbininkus, kad jie būtų atsargūs ir kovotų prieš karą ir fašizmą? Jis apie tai pasakyti visai pamiršo.

Bet mes darbininkai žinome, kad turim būt atsargūs su fašizmu ir pažinti tikrąjį darbo klasės priešą, bet ne peštis, kad komunistai yra "baubas," o apie fašizmą nutylėti ir duoti suprasti darbininkams, būk iš fašizmo nėra jokio pavojaus.

Taigi aš noriu priminti korespondentams, kad laikraštyje turi būti vieta ne koliojimui ir keikimui atskirų asmenų, bet vieta aprašymui tokių dalykų, kas atneša darbininkams naudą ir stiprina darbininkų klasės pasipriešinimą prieš išnaudotojus.

Senas Antanas

Pamokinantis Ar Apgaulingas Atsitikimas

Bedford, Alta.—Aš čia noriu aprašyti gana įdomų atsitikimą iš Kanados lietuvių gyvenimo. Gal žinote gerbiamieji, kad vakarų Kanadoje, yra gana daug lietuviškų kavalierių. Vieni iš jų gyvena miestuose, kiti miesteliuose, o kaip kurie ant farmų. Lietuvaičių apie mūsų kraštą veik nėra, tad jeigu kuris iš mūsų sumanome vestis, prisieina suktis prie kitataučių arba kviestis meilužę iš Lietuvos.

Mūsų apylinkėj, vienas lietuvis sumanė apsivesti, bet jis buvo palikęs Lietuvoje mylimą ir dar neužgęsus prie jos meilei, dėjo pastangas ją atsikviesti ir sukurti lietuvišką šeimyną. Nekreipdamas domės į gana sunkias atsikvietimui kliūtis, praėjusių metų rudenyje išgavo iš valdžios įvažiavimui mylimąjai leidimą, apmokėjo už mylimos atvežimą visas kelionės išlaidas ir laukė jos atvykstant. Žinoma, tas padarė nemaža išlaidų. Bet iš pradžių dalykai ėjo gana sklandžiai: kviečiamoji davė sutikimo žodį pas kviečiantį vaikiną atvažiuoti ir rašinėjo jam gana prielankius laiškus. Vaikinas iš laiškų džiaugėsi, kad jo mylima Onytė jo nepamiršo, bet tas buvo neilgam.

Kviečiamoji mergina, atvažiavus iš Lietuvos į Halifaxą parašė vaikinui laišką ir prisiuntė telegramą, kad laimingai pribuvusi į Kanadą ir už penkių dienų ji pati pribūsianti pas vaikiną ir prašė, kad atvyktų į Edmontoną jos pasitikti. Žinoma, kad vaikinas išgirdęs tokią linksmą naujieną į Edmontoną nuvyko ir savo mylimosios laukė net visą savaitę, bet nesulaukė. Tuomet vaikinui pasidarė aišku, kad kas su jo mylima Onyte atsitiko. Dalyko išaiškinti prisiėjo vykti į policiją, kuri eidama savo pareigas pradėjo ieškoti prapuolusios Onytės ir žinoma, kad suras jei ji randasi gyva ir gyvena Kanadoj.

Aš įspėju tą, jei kuris lietuvis suvedžiojo merginą O. B. ir sutrukdė atvykti į vakarus pas jos atsikvietėją, tokiam anksčiau, ar vėliau prisieis susidurti su policija ir gausis nemalonūs rezultatai.

Iš Lietuvos atvažiavusi mer-

(Pabaiga 6 puslapyj)

Iš S. D. K. L. S. P. D-jos Centro Komiteto Raštinės

Pirmą Dovaną Laimėjo

4-ta Kuopa

25 metų jubiliejinį vajų Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitaripnės Paš a l p o s Draugija užbaigė sekmingai, gaudama 203 naujus narius. Užsidėta kvota išpildyta veik 100 nuošimčių. Šis vajus buvo vedamas skirtingiau nuo kitų vajų tuom, kad įstojimo mokesčio iki 35 metų amžiaus nebuvo imama, o nuo 35 iki 50 metų tik pusė. Pasekmes šio vajaus gali spręsti patys skaitytojai. Gavimas virš dviejų šimtų naujų narių liūdyja, kad ši draugija turi Kanados lietuviuose pritarimą—pasitikėjimą. Prie tam dar susiorganizavo dvi naujos kuopos. Viena Timmins, Ont., ir kita apie Glence, Ont., tarpe farmerių. Ši paskutinė kuopa dar tik nesenai susiorganizavo ir jai paskirtas Nr. 6, apie kurią bus vėliau pranešta, pažymint, kiek turi narių.

Štai kiek kuri kuopa gavo naujų narių ir ant kiek išpildė uždėtas kvotas.

Kuopa	Kvota	Gavo	Išpildė %
1-ma	75	83	108
2-ra	15	11	77
3-čia	50	36	72
4-ta	10	23	203
5-ta		24	
7-ta	50	12	24
8-ta	10	10	100
Pavieniais įstojo		4	

Už išpildymą kvotų dovanas gauna sekančios kuopos: pirmą dovaną gauna 4-ta kuopa, antrą dovaną gauna 1-ma kuopa ir trečią dovaną gauna 8-ta kuopa. Už pasidarbavimą šiame vajuje kuopų komitetams, vajininkams ir ne vajininkams, kurie tik prisidėjo nors kokiu darbu gavimui naujų narių, Centro Komitetas išreiškia draugišką ačiū.

Kad ne visos kuopos išpildė uždėtas kvotas, tai negalima irgi nutylėti. Buvo tam tikri trūkumai. Viena, kad pirmu kartu Cenro Komiteto vadovybėj buvo uždėtos kvotos, tai gal ne visai teisingai buvo uždėtos. Dabar pačios kuopos gali spręsti ir savo nuomonę galite pareikšti per spaudą, kad ateityje iš to būtų galima pasimokyti, kaip centrui, taip ir kuopoms išvengti kokių nors trūkumų.

Raštus, sąryšyj su 25 metų paminėjimu, į extra laikraštyj lapą kuopos siųskite greitu laiku, kad suspėtume juos sutvarkyti ir laiku paduoti į spaudą, nes jau laiko nedaug beliko.

P r a n e šame visiems nariams, o ypatingai pavieniams, kad susirgus stengkitės pranešt tam tikrai įstaigai apie susirgimą kuonogreičiausiu laiku, nes pašalpa bus mokama tik nuo dienos užsimaldavimo. Pavieniai nariai praneškite centro sekretoriui.

K. Narusevičius
Centro Komiteto Sekrt.
147 Gore Vale Ave.,
Toronto, Ont.

Draugai Naujakuriai

Hearst, Ont.—Jau pavasaris artinasi ir greitai pradėsimė gauti kontraktus del gaminimo malkų, o apie kainas lyg šiol nieko negirdime. Suprantama, kad kompanijos stengsis mus labai išnaudoti. Na, o maistas smarkiai pabrango: praeitą pavasarį už miltų maišą mokėjome po $3.00, o šiemet turime mokėti jau po $4.00. Taip ir viskas pabrango visų ketvirtdaliu kainos, tai kodel mūsų darbas negali pabrangti.

Thunder Bay distrikte už sukirtimą luptų malkų kordo gauna $3.25, o mes gauname už kordą tik po $2.75. Be to, viršminėtam distrikte naujakuriai (setleriai) ant kontraktų gauna po $7.50 ir dar organizuojasi, kad šiam sezonui pareikalauti daugiau, o ko mes laukiame? Neatsilikime nuo jų! Stokime į uniją ir reikalaukime unijinio atlyginimo. Apvaikščiodami Pirmąją Gegužės susirinkime į Hearstą ir aptarkime tą svarbų klausimą.

Setleris

Kanados ir Amerikos Lietuviai

Policija Pastojo Kelią į "Dangų"

Hamilton. — Vieną naktį į mano duris pradėjo kažkas belsti. Išėjęs pažiūrėti suradau savo kaimyną George Huck, kuris rodė man prie krūtinės prisegtą kryžutį ir reikalavo prieš antrą valandą jį užmušti, nes užsigeidęs eiti į dangų. Aš jo prašymą atmečiau, tuomet sakęsi pats tą pasidarysiąs ir keliausiąs pas Abraomą. Matomai, kad prie to rimtai ruošėsi, nes netrukus pas jį atvyko katalikų kunigas, gal duoti paskutinį patepimą, bet paskui kunigą tuojau atvyko ir policija, kurią tur būt pakvietė pats kunigas, tuo būdu tapo užstota norinčiam eiti į dangų kelias.

Matomai girtuoklystė ir didelis fanatizmas žmogų išvedė iš proto.

J. Miller

PAMOKINIMAS AR APGAULINGAS ATSITIKIMAS

(Atkelta iš 5 puslapio)

gina irgi didžiai apsiriko, jei ji iš savo noro neatvyko pas tą, kuris padėjo del jos atkvietimo tiek daug išlaidų. Kvietęs merginą vaikinas yra gana rimtas ir pagarbos vertas vyras. Prie to yra geras kalvis, mieste turi gražiai įrengtą, didelį nuosavą namą ir moderniškai įrengtą kalvę. Vienu žodžiu pasiturintis, kuris gali materialiai puikiai moterį aprūpinti, o šeimyniškas gyvenimas būtų priklausęs nuo abiejų.

Kelly

PRANEŠIMAI

MONTREAL, QUE.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 47 kuopa, balandžio 15, 16 ir 17 dienomis, tai yra ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, 2114 Frontenac svetainėj ruošia didelį

Bazarą

Bazare galima bus įsigyti už pigią kainą gerų ir vertingų dalykų. Tad prašome visų montrealiečių atsilankyti, kur galėsite draugiškai pažaisti ir kartu paremsite mūsų kuopos veikimą.

Rengėjai

MONTREAL, QUE.

Šiuomi pranešame, kad ALD LD 137 kuopos valdyba šaukia susirinkimą 16 d. balandžio, 8 val. vakare, 01234 Charlevoix Str.

Kviečiame visus narius ir ne narius atsilankyti, nes bus išduodamas raportas iš atsibuvusio bazaro, apkalbamas Daily Clarion vajus; taipgi bus apkalbamas svarbus klausimas, tai vajus sukėlimui pinigų išlaikymui nacionalio organizatoriaus.

Po raportų ir apkalbėjimų minimų vajų, bus prakalbos.

Ypatingai nariai pasistengkite dalyvauti, nes dar daugelis esate neužsimokėję duokles už pereitus metus, taipgi neatsiėmę knygos "Gamta ir Žmonės."

ALDLD 137 kp. Valdyba

TORONTO, ONT.

Apleidus čekoslavakų organizacijai bendrą svetainę ir likus tik lietuviams ir rusams, liko daug liuosų dienų, kurias negalim užpildyti perstatymais, todel lietuvių ir rusų bendromis jėgomis kiekvieną šeštadienį bus rengiami šokiai.

Pirmieji šokiai atsibus ateinanti šeštadienį, balandžio 17 dieną ir tęsis kiekvieną šeštadienį iki užsibaigs šokių sezonas. Kad publika būtų patenkinta, yra paimta gera muzika.

Šokių rengimo klausimas yra svetainės išlaikymo klausimas, tad kviečiame visus Toronto lietuvius-lietuves juose dalyvauti, kad nuo šio sezono atliktų bent kiek pinigų del apmokėjimo už svetainę laike vasaros sezono, ir tuo pačiu laiku galėsite pasilinksminti, ko mažai turėjote per praeitą žiemą.

Šokiai prasidės 8 valandą vakare, 6 Denison Ave.

Komitetas

MONTREAL, QUE.

ALDLD organizaconio fondo kėlimo komitetas balandžio 18 dieną, 6 valandą vakare, pointsančaliečių svetainėj, 01234 Charlevoix St., ruošia

Linksmą Vakarienę

Visi ir visos, norintieji linksmai laiką praleisti, kviečiami atsilankyti. Prie linksmos muzikos galėsite pasišokti ir rasite įvairių gėrimų.

Rengimo Komitetas

TORONTO, ONT.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 162 kuopos moterų skyriaus susirinkimas įvyks balandžio 18 dieną (sekmadienyje), 6 Denison Ave., 8 val. vakare.

Kviečiame visas Toronto moteris ir merginas skaitlingai dalyvauti susirinkime, nes turėsime labai svarbių reikalų aptarti, iš kurių svarbiausias tai prisiruošimas Pirmos Gegužės apvaikščiojimui.

Sekretorė

TORONTO, ONT.

Pranešu, kad susirinkimas už balandžio mėn. atsibus š. m. 18 dieną balandžio, 2 val. po pietų, 6 Denison Ave. Prašome visų narių atsilankyti, o taipgi ir aplikantus.

Be to, kreipdamies pas kuopos sekretorių, nesikreipkite senuoju antrašu, 153 Montrose Ave., bet dabartiniu žemiau paduotu antrašu:

A. Byras
124 Wolseley Str.

DVASIŠKIAI GRIAUNA BAŽNYČIĄ

Nors religija tarp Kanados lietuvių jau baigia džiūti, mažai kas jos prisilaiko ir mažai kas apie ją rašo, bet visgi yra apie pora šimtų iš kelių tūkstančių Kanados lietuvių, kurie prisilaiko religinių tradicijų. Neretai girdėti juos pykstant ant progresyvių žmonių, būk progresyviai ardo katalikišką veikimą ir griauna religiją. Jų manymu išeina, kad keletas progresyvių žmonių atitraukė didžiumą Kanados lietuvių nuo bažnyčios. Toks tikinčiųjų manymas yra didžiausia klaida. Tam klausimui atsakymo reikia ieškoti bažnyčios autoritetų veiksmuose, kurie prasideda ne nuo vakar ir ne nuo šiandien, bet jau nuo gilios senovės.

Jeigu kunigai, kaip senovėj, taip ir dabar, būtų pildę iš jų skleidžiamų daugelio obalsių bent šiuos du: "Mylėk savo artimą kaip pats save" ir "neužmušk," suprantama, kad šiandien bažnyčia jos vadinamų "atskalūnų" turėtų mažiau. Kasgi galėtų priešintis artimo meilei arba stabdymui žmogžudysčių! Juk tai gana kilnūs obalsiai, bet nepasitaikė iki šiol nė vieno katalikų popiežiaus ir žymesnio bažnyčios vado, kuris būtų stengęsis griežtai juos vydinti gyveniman, bet darė kaip tik priešingai.

Kiekvienas daugiau protaujantis žmogus supranta, kad artimo meilė reiškia ne milžiniškos minios žmonių vergavimą ir nuolankavimą mažumai, bet visų žmonių bendrą sugyvenimą, meilę ir dalinamąsi tuo, ką žmonija turi. Apie artimo meilę negali būti kalbos ten, kur maža saujelė išnaudotojų skęsta milžiniškos darbo žmonių sukrautuos turtuos, o viską pagaminusieji badauja; negali būt artimo meilės ten, kur parazitų klasė žmoniją stumia į prostitucijos ir kriminalysčių bedugnę. Na, o ką daro tuo klausimu religija, ar ji ragina tikinčius panaikinti tokią plėšikavimo sistemą ir įgyvendinti jos skelbiamą artimo meilę? Į tai daug tikinčių atsakys, kad bažnyčia už artimo meilę visuomet pasisako. Taip, pasisako, bet jei susiduria su tais, kurie pradeda vykdinti gyveniman lygybę ir brolybę, tai juos prakeikia ir su ginklu rankose jiems priešinasi.

Kunigai tikintiesiems pasakoja, kad priešinasi todel socialinėms reformoms, kad jų įgyvendinimui vadovauja bedieviai ir stengiasi sugriauti bažnyčią. Jeigu taip, tai kodel jie nesiima to darbo atlikti! Juk vien tik Romos katalikų bažnyčiai priklauso apie 300 milijonų žmonių. Daleiskime, jeigu popiežius, kardinolai, vyskupai ir dvasiškijos dauguma, matydama, kad socialis nelygumas stumia žmones į pražūtį ir vardan jų išgelbėjimo paskelbtų panaikinti dabartinį plėšikiškąjį surėdymą, tam pritartų ne tik didžiuma tikinčiųjų, bet jų darbą remtų ir bedieviai. Kas galėtų drįsti priešintis išnaudojimo panaikinimui! O milijonai tikinčiųjų sudarytų tą jėgą, kurią niekas nepajėgtų sugriauti. Bet dvasiškiai to nedarė ir nemėgins daryti, nes jie patys yra tos neteisingos sistemos palaikytojai.

Kaip kas gali pasakyti, kad bažnyčia visko siekia taikos būdu ir ginklo prieš nieką nekelia. Jau perdaug bažnyčia yra susitepus, kad tuo klausimu ją dabartiniai tikintieji galėtų apginti. Kas išdrįso pastoti mokslui kelią, jeigu ne bažnyčia, sudegindama ant laužų garsiousius senovės mokslininkus ir sunaikindama milijonus žmonių su šventosios inkvizicijos pagelba, jei ne dvasiškija? Tas parodo, kad dvasiškija visada pakėlė savo žiaurią ranką prieš tai, kas nešė žmonijai gerovę, o niekad nekėlė prieš tai, kas žmonijai pražūtinga ir nedora. To negalėjo nepamatyti milijonai žmonių ir nesukilti prieš Romos inkviziciją. To pasekmėje ir atskilo nuo katalikų bažnyčios daugybė atskalų ir pagaliau šiandien milijonai visiškai atsiskyrė nuo bažnyčios.

Jeigu šiandien dauguma žmonių netiki bažnyčiai, tai tam kelią priruošė ne kas kitas, kaip patys kunigai jau iš senovės besipriešindami viskam, kas tik žmonijai neša gerą. Kas negirdi šiandieninių įvykių Ispanijoj? Visiems žinoma, kad Ispanijos Liaudies Fronto valdžia neturėjo jokio tikslo griauti bažnyčias, bet tik prašalinti socialinę nelygybę, suvaržyti stambiuosius žemvaldžius, fabrikantus ir prileisti žmones prie turto, kad jie galėtų laimingiau gyventi su savo šeimynomis. Na, o kaip pasielgė didieji Ispanijos dvasiškiai ir bažnyčios galva popiežius? Ar jie pasakė žemvaldžiams ir fabrikantams, kad artimo meilės sumetimais reiktų mylėti vienas kitą ir dalintis visu kuo? Ne! jie prieš tai sukėlė galvažudingą karą ir pamiršo "neužmušk."

Nuo to neatsilieka ir viso pasaulio dvasiškija ir keikia visus žmones, kas tik reikalauja Ispanijos žmonėms socialinės lygybės ir kartu keikia visus darbininkų streikus, būk jie paeina iš šetono valios. Tačiau pas tikinčius yra smarkiai prigijęs gyvybės klausimas, tai nežiūrint ką jam jo dvasios vadas beskelbtų, vistiek negali numalšinti to gyventi kylančio jausmo ir nenoroms jam prisieina išeiti prieš bažnyčią. Bendrai pasakius, niekad kunigai ant tiek žalos nepadarė bažnyčiai, kaip dabar begindami Ispanijos fašistus. Nors jie ir kaltina bedievius už griovimą bažnyčios, bet bedieviai ją ant tiek neapardė per kelis šimtmečius, ką dvasiškija atliko per kelis mėnesius begindama Ispanijos žmogžudžius.

Bedievis

Torontiečiai Nepaprastai Paminės Pirmąją Gegužės

Kiek teika girdėti iš prie Pirmajai Gegužės paminėti prisiruošimo komiteto, tai šiais metais Toronte atsibus milžiniška demonstracija. Apskritai manoma, kad demonstracija savo didžiu bus antra po New Yorko. To iškalno galima tikėtis, nes niekados taip pirmiau nebuvo pakilęs Toronte žmonių pasukimas ginti laisvės, kaip šiais metais. Tą rodo praeitų metų miesto valdybos rinkimai ir daugelis kitų ženklų. O prie to, žmones daug pasuko į progresą pasauliniai įvykiai ir pasirodymas reakcijos Kvebeko provincijoj. Taipgi Pirmosios Gegužės išvakarėse sustreikavo General Motors kompanijos darbininkai Oshawoje ir suerzino Ontarijos reakcionierius. Aišku, kad šiais metais torontiečiai švęs Pirmąją Gegužės nepaprastų pasaulio įvykių atmosferoje ir jiems bus aiškiau, negu kąda nors pirmiau, darbininkų klasės solidarumo šventės ir kovos dienos reikšmė. Be to, šiais metais Pirmosios Gegužės apvaikščiojimas pripuls šeštadienyje po pietų. Tas duos progą dalyvauti ir tiems darbininkams, kurie kitais metais del reakcijos negalėdavo apleisti darbviečių.

Iš kitos pusės žiūrint, niekad pirmiau taip energingai ir vieningai prie Pirmosios Gegužės nesirengė darbininkų politinės organizacijos ir unijos. Demonstracijos atsibus net iš trijų vietų ir suplauks tūkstančiai žmonių į Queens parką prieš parlamento rūmus, iš kur šiandien Hepburnas su savo padėjėjais diriguoja policijai ir ruošia planus kaip sutriuškinti darbininkų streiką Oshawoj. Galima tikėtis, kad nemažai atvyks ir iš Oshawos ir vieningai protestuos.

Vakarui paimta didžiausias Toronte stadionas—Maple Leaf Garden, į kurį telpa apie 20,000 žmonių. Jame pasakys kalbas daugiausia prityrę ir pasidarbavę darbininkų klasės vadai ir išpildys programą geriausi Toronto darbininkų menininkai.

Laikas liko gana neilgas, tad visi Toronto lietuviai ruoškimės prie dalyvavimo maršavime ir praveskime kiekvienoj progresyviškoj organizacijoj idėją, kad ir mūsų pareigos būti su ta daug tūkstantine minia.

J. N.

BRITANIJOS DARBIEČIAI SMERKIA SAVO VALDŽIĄ

London, Balandžio 13.—Kadangi Anglijos valdžia įsakė savo prekiniams laivams neplaukti į Bilbao, kad nepakliūti į Franko nagus. Darbo Partijos atstovai smerkia valdžią. Girdi, Anglija esanti pakankamai galinga apginti savo laivus. Toks valdžios elgėsis esąs talkininkavimas Frankui.

Badauja Kvebeko Provincijoj Farmeriai

Pouliot, parlamento narys, atstovaujantis Temiscouata miestelio apylinkę, esančią 120 mylių į rytus nuo Kvebeko miesto pietiniam Šv. Lauryno upės krante, šią sąvaitę parlamentui ir spaudai papasakojo gana šiurpius vaizdus iš jo atstovaujamų žmonių gyvenimo. Miestelis esąs vidutinio didumo, bet priskaitoma apie 5,000 badaujančių žmonių. Žmones apgyvendinusi valdžia ant skaluotos žemės, dabar iš jų daugelis neturi nei jokio gyvulio, jeigu kurie turi tai ir gyvuliai su žmonėmis badauja. Taipgi žmonėms neduodama jokios pašalpos, jei kuris gauna, tai labai netvarkingai išduodama. Jau keletas yra mirę iš bado ir gręsia mirtis daugumai.

Patvirtinimui savo teisingumo Pouliot perskaitė keliolika iš jo atstovaujamos vietos laiškų, kuriuose skundžiasi žmonės, kad neturį nei kuro, nei maisto ir negauną pašalpos. Pusė kolonijos vaikų privalėtų eitį į mokyklą, bet jie aprengti skarmalais ir del bado jokiu būdu negali eiti į mokyklą. Žmonės gyveną iš apvalių rąstų padarytose šėtrose, bet del medžio stokos nei tų šiek tiek erdvesnių negali pasibudavoti. Dauguma žemę dirbą su jaučiais, bet del stokos pašaro jaučių negalį išlaikyti ir turį karves naudoti žemės apdirbimui. To pasekmėje mažai kas turį pieno paduoti mažiems vaikams.

Kolonijos atstovas pavadina tą koloniją "komunistiniu lizdu," nes del begalinio skurdo žmonės griebiasi net ir kraštutinumų ir nieko nepaisą. Vienas naujakuris savo laiške taip rašo: "Aš turiu išreikšti nepasitenkinimą išdalinimu pašalpos, kurią aš kaipo naujakuris privalau gauti, bet jau negaunu apie aštuoni mėnesiai. Aš kreipiausi prie federalės valdžios, bet negavau. Pirm, negu aš mirsiu, jei negausiu pašalpos, gal panaudosiu savo jėgą, už kurią valdžiai kris atsakomybė. Jei mums prisieina vogti del išgelbėjimo savo gyvybių, mes taip ir darysim."

Tai tik viena iš daugelio badaujančių kolonijų. Tačiau vis dar randasi žmonių, kurie teigia, kad Kanadoj žmonės gerai gyvena ir jokio bado nekenčia.

NORI PAVERŽTI SOSTĄ IŠ KARALIAUS JURGIO VI

Londonas, Balandžio 12. — Buvęs policijos inspektorius Anthony Hall, kuris per metų metus garsinosi turįs teises būti Anglijos karalium, įteikė Canterbury arsivyskupui reikalavimą, kad jis nekarūnavotų Anglijos karalium Alberto Wettin (Jurgio VI), kadangi jis nesąs karališko kraujo.

Anthony Hall sakosi, kad jis esąs giminaitis karaliaus Henry VII, todel karaliaus sostas jam priklausąs.

FORMULA LAUŽYTI ARBININKŲ STREIKUS

Kapitalistų tarnams jau ne vieną kartą pavyko diskreditiuoti streikuojančius darbininkus, jų organizatorius ir streikų kaltes sumesti ant "nenuoramų." Tą jie darydavo labai gudriai, bet diskreditavimo metodus kol kas palaikydavo paslaptyje ir neduodavo apie tai žinoti darbininkams. Bet dabar Remington-Rand korporacijos prezidentas Rand patiekė Suvienytų Valstijų fabrikantų asociacijai streikams malšinti taip vadinamą Mohawk Valley formulę. Ta formulė jau yra išmėginta paties Rando ir ji nusako štai kokius streiko malšinimo metodus:

1. Kada fabrike gręsia streikas, reikia patraukti teisman unijos organizatorius kaipo "agitatorius" ir juos diskreditiuoti jų pasekėjų ir visuomenės akyse.

Fabrikuose, su pagelba formanų, pravesti balsavimus patikrinimui unijos stiprumo ir padaryti galimybę perstatyti streikierius kaipo mažumą. Tuo pačiu laiku per spaudą reikia pravesti garsinimuus, kad streikieriai reikalauja arbitracinių susitaikymų.

Tuo pačiu laiku reikia pravesti gązdinimus, kad streikuojantis fabrikas, del streikierių reikalavimų, turės išsikelti į kitą vietą ir tuo būdu nukentės visas miestas. Tam tikslui sudaryti "piliečių komitetus," kurie keltų prieš streikierius didelį nepasitenkinimą mieste, būk del jų streikavimo nukentės visas miestas.

2. Kada streikas jau iššauktas, reikia labai įvertinti "tvarkos" obalsį ir pavartoti policijos ginklus prieš tvarkos ardytojus, kurie turėjo lygias draugijines teises, bet jas laužo.

. Šaukti "masinius mitingus," kuriuose piliečiai įgautų sentimentą prieš streikierius ir pagelbėtų "piliečių komitetui" padaryti spaudimą į vietines valdžios įstaigas imtis veikimo prieš streikierius.

4. Iškelti publikai psichologinę baimę apie ginkluotos policijos jėgos mobilizavimąsi ant streikierių. Toks gązdinimas išeis ant naudos vietinei policijai, valstybinei policijai ir vigilantes būriams taip, kad streikuojantieji negalės gauti iš niekur simpatijos.

5. Gal būt iš visų streikierių demoralizavimui priemonių bus geriausia, tai skelbimai, kad jų reikalavimai yra bevilčiai ir geriau padarytų grįždami darban ir pasiduodami "sąžiningiems darbdaviams." Tą turi atlikti slaptos fabrikantų suorganizuotos tam tikros grupės. Tos grupės turi vesti propagandos kampanijas ne tik per spaudą, bet ir atlankyti streikuojančių darbininkų namus.

Šis "grįžimo darban" judėjimas sukelia visuomenėj manymą, kad streikieriai yra mažumoj ir geriau būtų jiems grįžti į darbą. Užlaikant dideles policijos jėgas, patiems miesto gyventojams susidaro didelės išlaidos, bet visuomenė sutinka jas sumokėti bile tik grįžtų darbininkai darban. Toks būdas fabrikantų naudai sukelia žmonėse spaudimą ir leidžia su streiklaužių pagelba atidaryti fabrikus ir atsisakyti su streikieriais visokios rūšies derybų.

"Grįžimo darban" judėjimas fabrikantams suteikia progą išleisti aplikacijas ir rinkti iš streikuojančių parašus, kas nori grįžti darban.

6 Kada tam tikras skaičius aplikacijų yra pasirašyta, tuomet skelbti darbo pradėjimą, raginti visus grįžti darban.

Dirbant kartu su piliečių komitetais, gerai prisiruošti prie darbo pradėjimo, pasikviesti armiją, policiją ir turėti fabriko apylinkėj ginkluotas pajėgas ir užtektinai amunicijos. Darbo pradėjimai per spaudą ir judžius turi būt perstatomi, kad turėję didžiausius pasisekimus.

7. Fabrikų atidarymai turi vykti teatrališkai: streiklaužių gaujos turi būt policijos palydimos, jie turi nešti valstybines vėliavas, turi pasakyti kalbas, kuriose išgarbinti fabrikantus, valdžią ir kad jie grįžtą į darbą norėdami betvarkę prašalinti. Tai dramatiškiausia, streiką demoralizuoti scena.

8. Streikierių demoralizavimą užbaigti parodant "piliečių komiteto" ir policijos jėgas. Jei reikalinga, reikia reikalauti karo stovio.

9. Diena iš dienos daryti spaudimą per viešąją spaudą ir kelti streikuojančių demoralizavimą.

Tai maždaug taip suglaustai aprašant fabrikantų biuletinyje yra išreikšta streikams demoralizuoti kapitalistų tarno padaryta formulė. Tačiau ji jau ne naujas dalykas, jau tie metodai senai vykdomi gyveniman, tik dabar ji norima padaryti fabrikantu katekizmu. Darbininkai tokius veiksmus turi gerai įsitėmyti, su tuo galės gerai suprasti ką reiškia laike streikų tam tikrų asmenų tarp darbininkų veikimas ir keliami patrijotiniai šūkiai.

KOMPANIJINĖ UNIJA KOVOJA PRIEŠ C.I.O.

Galena, Kansas, Balandžio 12.—Apie 4,000 vyrų, apsiginklavę pagaliais ir kitais įrankiais, susirinko Picher, Okla., ir pradėjo daužyti C.I.O. susirinkimų svetaines ir mainierius, nešiojančius C.I.O. ženkeliuis.

Apie 500 kompanijos unijos narių automobiliais nuvažiavo į Treece ir tenai sudaužė svetainėj buvusius baldus ir išdaužė langus.

Tuomet atvyko į Galena ir čia puolė ant svetainės, kurioj C.I.O. nariai užsibarikadavo ir neįsileido. Sako iš svetainės buvo paleisti šūviai ir devyni mušeikos sužeisti. Mušeikos metė ašarines bombas, bet neįmetė į vidų.

Čia mainose streikas C.I.O. vadovybėje eina jau nuo 1935 metų gegužės mėn. 8 dienos. Dabar jau daugelis ir kompanijinės unijos narių perėjo pas C.I.O. ir manoma, kad kompanija bus nugalėta.

Kaip Praėjo Žiema Kanadoj

Kiek teko matyti iš spaudos ir pasikalbėjimų su sugrįžusiais iš tolimos Kanados šiaurės, tai pasirodo ,kad ir dabartiniu laiku apie Cochraną dar yra apie trys pėdos sniego. Abelnai nusiskundžia, kad šiaurėje buvo sunki žiema. Vakarų ir centralinėj Kanadoj daug kartų termometras buvo nupuolęs iki 30-40 laipsnių žemiau zero. Montreale, nors nebuvo labai sunki žiema, bet lapkričio mėnesyje iškrito virš 30 colių sniego ir keletą kartų buvo šalčio zemiau zero.

Kas kita buvo Toronte. Gruodžio ir sausio mėnesiais beveik dažniausia lijo. Sulyg meteorologijos biuro davinių, per visą žiemą Toronte iškrito apie 28 coliai sniego ir šalčiausias oras buvo 5 laipsniai virš zero. Tačiau tokių dienų buvo visai mažai ir ne viduryje žiemos, bet lapkričio, vasario ir kovo mėnesiuose. Tad sulyginus su kitomis Kanados vietomis, Torontas žiemos kaip ir neturėjo ir niekad neprisiėjo valyti nuo gatvių sniegas, nors to laukė daugelis darbininkų.

M. B.

SUDEGĖ ORLAIVIŲ STOTIS SU PENKIAIS ORLAIVIAIS

Toronto, Balandžio 12. — Pereitos sąvaitės gale sudegė orlaivių stotis Nr. 3, kurios patalpose buvo penki orlaiviai. Orlaiviai ant tiek apdegė, kad juos naudoti nebebus galima. Padaryta nuostolių už $17,000. Gaisro priežastis dar neištirta.

NELEIDŽIA RINKTI TARYBAS DIRBTUVĖSE

Berlinas, Balandžio 10.—Nazių viršilos ir šiemet neskelbia rinkimų fabrikų tarybų, kurių pareiga "sutaikinti" darbininkus su fabrikantais. Manoma, kad jie bijo, kad darbininkai neišrinktų priešfašistinių tarybų.

FAKIRAI UŽMUŠĖ 25 ANGLIJOS KAREIVIUS INDIJOJ

New Delhi, Indija, Balandžio 10.—Taip vadinami Ipi fakirai užpuolė ant Anglijos kareivių stovyklos Waziristan apylinkėj ir 25 kareivius užmušė ir apie 40 sužeidė. Kiek tų fakirų užmušta, nepraneša.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Sumokėjo $500 Pabaudos Už Papiovimą Šuns

Toronto, Balandžio 12. — Dr. Norman King Wilson, gyvenantis Wychwood Park, nubaustas $500 ar dviem mėnesiais kalėjimo už žiaurų pasielgimą su šuniu.

Dr. Wilson pareiškė, kad minėtas šuo nuolatos lodavęs ir daugeliui gyventojų labai įsipykęs. Prie to, nekartą užpuolęs mažus vaikus ir išgązdinęs. Todel jis nutaręs jį nudėti. Davęs vaikui 10 centų, kad pagautų, o jis peiliu perpiovęs jam gerklę.

Teisėjas pareiškė, kad buvo galima nudėti šunį kitu būdu, napadarant tokio skausmo. Už tai ir nubaudė penkiais šimtais dolerių.

Žmonės stebisi ir stato klausimą, ką reiktų daryti tiems, kurie meta vargingas šeimas iš namų arba tiems, kurie daužo darbininkus už tai, kad nenori badu mirti.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIOS DEFICITAS SIEKSIĄS BILIJONĄ DOLERIŲ

Washington, Balandžio 12.—Apskaičiuojama, kad Suvienytų Valstijų valdžios biudžetas sekantiems metams gali turėti nedatekliaus $1,000,000,000.

UŽMUŠĖ 6 DARBININKUS

Milwaukee, Balandžio 12. — Eksplozija Charles A. Krause Milling Co. dirbtuvėj pereitą šeštadienį užmušė 6 darbininkus. Kiti trys miršta. Nuostolių padaryta $1,000,000 vertės.

BOSAI PYKSTA, KAD JIEMS NEKELIA ALGŲ

Sudbury, Balandžio 10. —Sako nikelio mainų furmonai ir kiti prižiūrėtojai niurna, kad jiems algų nekelia, nors mainieriams pakėlė du kartu. Mainieriai dabar jiems sako: "Matote, pirmiau juokėtės iš unijos, o dabar tenka apgailestauti. Mes turime uniją, mums algas pakėlė du kartu, o jūs neturite ir pakėlimo negaunate."

Asmeniniai Lydimos

NEW YORK-KLAIPĖDA
PER GOTHENBURGĄ, ŠVEDIJĄ

Kas gali būti malonesnio kelionėje. kaip įsėdus į laivą New Yorke išlipti iš to paties laivo

KLAIPĖDOJ

Tokią kelionę turėsite vykdami

1937 m. gegužės 29 d.
Iš New Yorko į Klaipėdą
Laivo nemainant

Antra ekskursija išplauks

LIEPOS—JULY 2 D.

Iš Gothenburgo geležinkeliu per Švediją apie 7 valandas į Kalmarą. Iš Kalmaro, 1934 m. statytu garlaiviu Marieholm apie 18 valandų į Klaipėdą.

EKSKURSIJAS UŽGYRĖ LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Ekskursijų brošiūrėlė ir informacijos suteikiamos nemokamai, taipgi parduodamos laivakortės pas visus mūsų agentus, arba Š. A. L. raštinėse.

KITI IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO
DROTTNINGHOLM, .. Bal. 17,
GRIPSHOLM ..... Gegužės 1
DROTTNINGHOLM Geguž. 15
KUNGSHOLM ..... Birželio 5

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley St., Montreal, Que.

TEL. HA 8083 MONTREAL, QUE.

SUPERIOR UPHOLSTERING CO.

4318 St. Lawrence Blvd.

Jei turite senus chesterfildus pervilkti, kad atrodytų, kaip nauji, arba pirkti naujus tiesiai iš dirbtuvės urmo kaina, tai kreipkitės pas mus.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla